

Pauliina Mustola

HISTORIIKIN KANSIEN SUUNNITTELU

Kuusankosken lukion 100-vuotishistoriikin kansitaitto

Opinnäytetyö

Muotoilu (AMK)

Graafinen muotoilu

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä/Tekijät	Tutkintonimike	Aika
Pauliina Mustola	Muotoilija (AMK)	Lokakuu 2020
Opinnäytetyön nimi		47 sivua 1 liitesivua
Historiikin kansien suunnittelu Kuusankosken lukion 100-vuotishistoriikin kansitaitto		
Toimeksiantaja		
Kustannus Aarni Oy		
Ohjaaja		
Tarja Brola		
Tiivistelmä		
<p>Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella Kuusankosken lukiolle tämän 100-vuotishistoriikin kannet. Opinnäytetyön tutkimuskysymys on: "Miten suunnitella toimiva kansi Kuusankosken Lukion satavuotishistoriikille?" Tutkimuskysymykseen haettiin taustatietoa tutkimalla historiikkeja lajityyppinä. Tutkimuksella haettiin vastauksia kysymyksiin: "Mitä erityispiirteitä historiikin kannella on verrattuna muihin kirjoihin?" ja: "Miten kirjan lajityypin saa näkymään kannessa?"</p> <p>Opinnäytetyön tutkimuksellisessa osuudessa syvennyttiin historiikkiin kuva-analyysin ja vertailevan tutkimuksen avulla. Opinnäytetyössä tutkittiin historiikin kansia lajityyppinä ja otettiin selvää, mitkä ovat sen luonteen omaisimmat piirteet ja mitä erityispiirteitä sillä on verrattuna muihin kirjoihin.</p> <p>Produktiivisessa osuudessa käytiin läpi eri työn vaiheita suunnittelusta lopulliseen tuotteen asti. Opinnäytetyön produktio: "Läpi harmaan ja pinkin kiven – Kuusankosken lukio 100 vuotta" -kirjan kannet luotiin tutkimuksessa saavutetun tiedon ja johtopäätösten tukeamana. Lopputuloksena on kirjan kannet, jotka vastasivat asiakkaan toiveita ja tarpeita.</p>		
Asiasanat		
kirja, kirjagrafiikka, kansi, historiikki, graafinen suunnittelu		

Author (authors)	Degree	Time
Pauliina Mustola	Bachelor of Culture and Arts	October 2020
Thesis title		
Desinging covers for history book Kuusankoski High School's 100th anniversary history cover		47 pages 1 pages of appendices
Commissioned by		
Kustannus Aarni Oy		
Supervisor		
Tarja Brola		
Abstract		
<p>The aim of the thesis was to design the covers of 100-year history for Kuusankoski High School. Its research question is: "How to design a functional cover for the centennial history of Kuusankoski High School?" Background information was sought for the research question by examining histories as a genre. The study sought answers to the questions, "What are the special features of the history book compared to other books?" and, "How do you make the genre of a book appear on the cover?"</p> <p>In the research part of the thesis focused on history book with the help of image analysis and comparative research. The thesis examined the cover of history as a genre and found out what its most characteristic features are and what special features it has compared to other books.</p> <p>The productive part went through the various stages of the work, from design to the final product. Thesis production: "Läpi harmaan ja pinkin kiven – Kuusankosken lukio 100 vuotta" covers were created based on the information and conclusions found in the study. The result was book covers that met the customer's wishes and needs.</p>		
Keywords		
book, book graphics, cover, history, graphic design		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	KUUSANKOSKEN LUKIO JA KUSTANNUS AARNI.....	6
3	TUTKIMUSASETELMA.....	7
3.1	Käsitekartta ja viitekehys.....	7
3.2	Tutkimuskysymys ja tutkimusmenetelmä.....	9
4	HISTORIIKKI JA KIRJAN KANSI.....	10
5	KANSIEN ANALYSOINTI JA VERTAILEVA TUTKIMUS.....	11
5.1	Yleisesti aiheesta.....	11
5.2	Neidon kyynel ja muita tarinoita Olavinlinnasta.....	12
5.3	Yhteiskoulusta lukioksi 1920-2000.....	15
5.4	Laulu kantaa aikain taa, Turun NMKY:n Mieskuoro Naskalit 100 vuotta.....	17
5.5	Ylijohdon reservi, suomalainen panssaritekniikan vuosisata.....	19
5.6	Ihmisen kuoressa.....	22
5.7	Soturi Matiaksen miekka.....	24
5.8	Pieni kirja pahuudesta.....	27
5.9	Brändin suoja.....	29
5.10	Vertaileva tutkimus.....	32
6	KANNEN SUUNNITTELU.....	34
6.1	Prosessin aloitus.....	35
6.2	Välivaiheen versiot.....	37
6.3	Suunnittelun loppuvaiheet.....	40
6.4	Lopputulokset.....	41
7	TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS.....	42
8	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	43
9	POHDINTA.....	44
	LÄHTEET.....	45
	KUVALUETTELO.....	47

LIITE 1	49
LIITTEET	49

Liite 1. Valmis kansi

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aihe on Kuusankosken lukion satavuotishistoriikin kansien suunnittelu. Aihe valikoitui minulle koulun kautta tutuksi tulleen kirjakustantajan, kuusankoskelaisen Kustannus Aarnin ehdotuksesta. Minulla on aina ollut intohimoa kirjagrafiikkaa kohtaan ja haluan syventää osaamistani sen saralta, joten aihe tuntui minusta sekä kiinnostavalta että hyödylliseltä.

Opinnäytetyön pääpainona on perehtyä historiikkiin lajityyppinä ja tutkia sen ominaisimpia piirteitä. Hyödynnän tutkimuksessa kvalitatiivisia tutkimusmetodeja, tässä tapauksessa vertailevaa tutkimusta. Sen avulla tarkastelen ja vertailen erilaisia historiikkien sekä muiden lajityyppien kirjojen kansia keskenään. Tutkimuksen avulla pyrin määrittelemään historiikin kansien keskeisimpiä yleispiirteitä ja ymmärtämään, millä tavoin se eroaa esimerkiksi kaunokirjallisista teoksista.

Teen opinnäytetyön produktiivisen osan tiiviissä yhteistyössä asiakkaani, Kuusankosken lukion, sekä toimeksiantajani, Kustannus Aarnin kanssa. Produktiivisessa osuudessa käsittelen kansien suunnittelua ja pyrin hyödyntämään siinä tutkimuksessani löytämiäni historiikin yleispiirteitä, sekä muita projektin aikana syntyneitä oivalluksia siitä, mikä tekee historiikin kannesta mielenkiintoisen.

Aihe on hyödyllinen, sillä tutkimuksen aikana huomasin, että historiikkeja on graafisen suunnittelun näkökulmasta tutkittu jonkin verran, mutta harva näistä tutkimuksista on syventynyt historiikkien kansisuunnitteluun.

2 KUUSANKOSKEN LUKIO JA KUSTANNUS AARNI

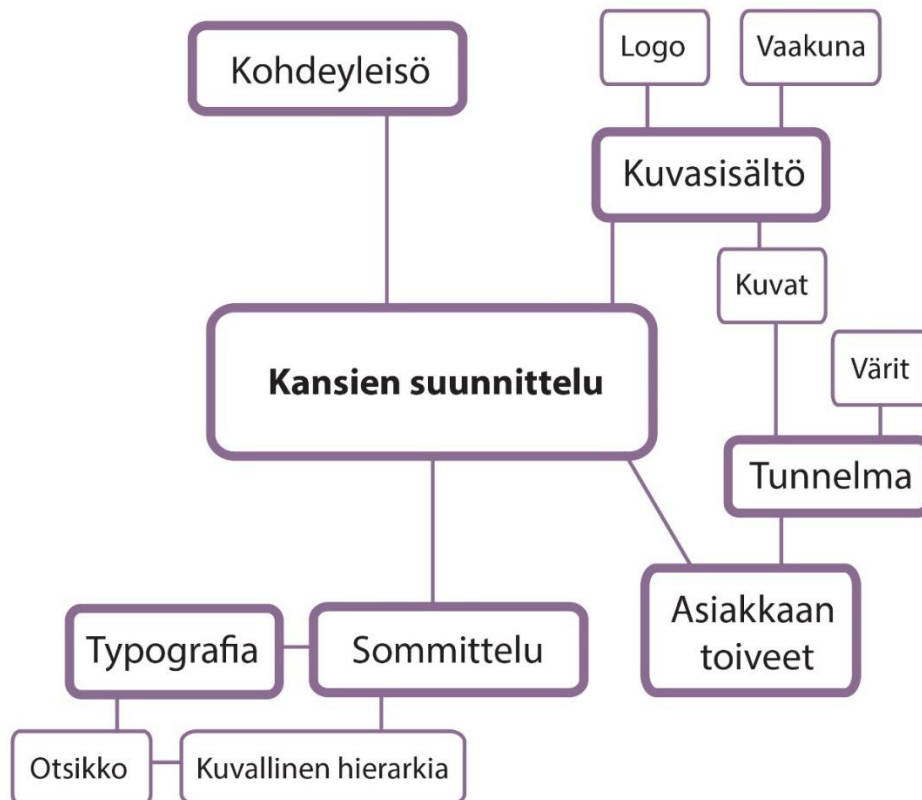
Asiakkaana produktiossani toimii Kuusankosken lukio. Se on perustettu vuonna 1920 ja se on toiminut aluksi Kuusankosken yhteiskouluna. Kuusankosken ensimmäiset ylioppilaat lakitettiin vuonna 1946. Tällä hetkellä Kuusankosken lukion tiloissa opiskelee lähes 330 opiskelijaa ja työskentelee 27 opettajaa ja 8 muuhun henkilökuntaan kuuluvaa ammattilaista. (Kuusankosken lukio 2020.)

Toimeksiantajani tälle historiikille on kuusankoskelainen Kustannus Aarni. Se erikoistuu kotimaiseen kaunokirjallisuuteen ja tietokirjoihin. Lainaten kustannuksen omaa esittelytekstiä, se julkaisee "kirjoja historiasta, nyky-Suomesta ja mahdollisista maailmoista" (Kustannus Aarni.fi 2020). Kustannus Aarni toimii välikätenä ja ohjaajana minun ja Kuusankosken lukion välissä.

3 TUTKIMUSASETELMA

3.1 Käsitekartta ja viitekehys

Käsitekarttaan on koottu keskeisiä elementtejä liittyen opinnäytetyöni aiheeseen. Kansien suunnittelu on käsitekartan keskiössä ja korostettuina elementteinä ovat asiakkaan toiveet, tunnelma, kuvasisältö, kohdeyleisö, typografia ja sommittelu.

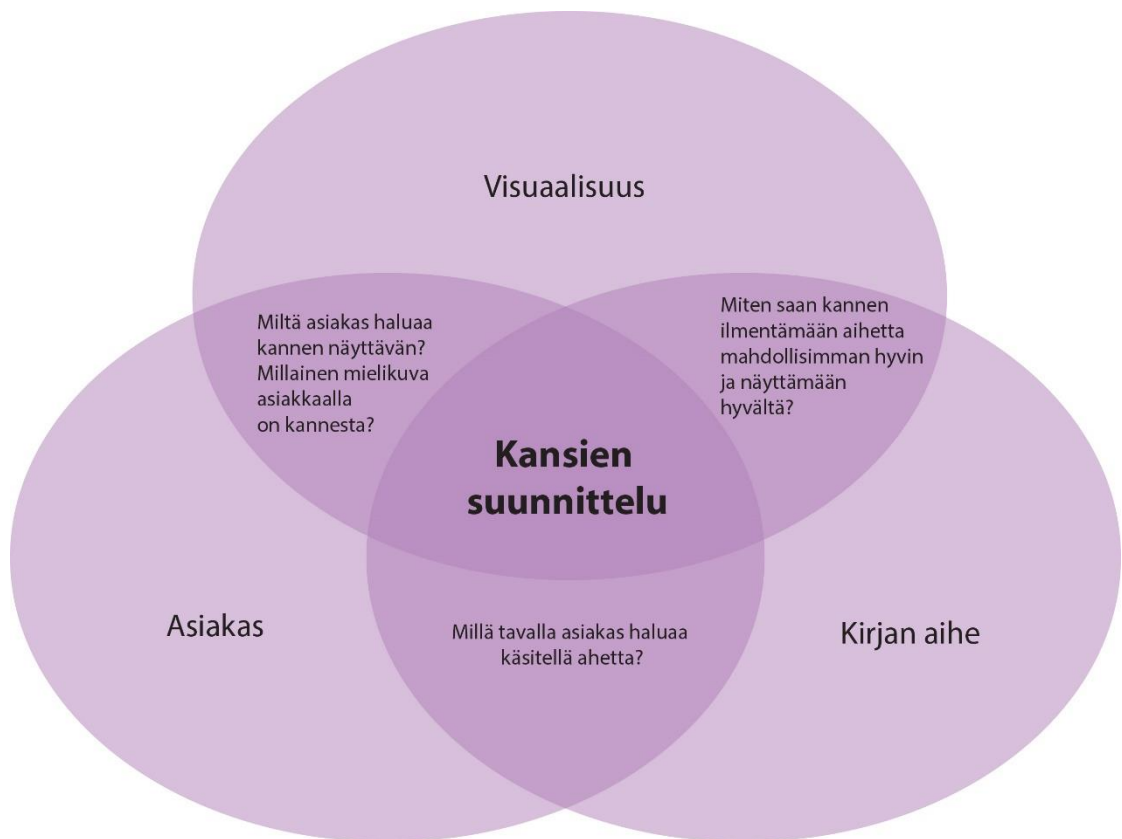

Kuva 1. Käsitekartta (Mustola 2020)

Asiakkaan toiveisiin liittyy vahvasti haluttu tunnelma, joka saadaan aikaan väreillä ja kuvilla, jotka puolestaan liittyvät kuvasisältöön. Kuvasisältöön liittyy

myös Kuusankosken lukion logo ja Kuusankosken vanha vaakuna, joita asiakas on toivonut mahdollisuuksien mukaan käytettävän kannessa. Typografia ja sommittelu ovat omat elementtinsä ja liittyvät vahvasti toisiinsa. Näihin ovat taas vahvasti liitoksissa kuvallinen hierarkia ja otsikko. Kohdeyleisö tulee myös huomioida kantta suunniteltaessa.

Viitekehykseen on koottu pääkohdat, jotka vaikuttavat valmiin produktion aikaansaamiseen. Omaan viitekehykseeni määrittelin keskelle tutkimuksen aiheen eli kansien suunnittelun.

Kuva 2. Viitekehys (Mustola 2020)

Kolme keskeistä lähtökohtaa siihen ovat kirjan aihe, visuaalinen ilme ja itse asiakas eli Kuusankosken lukio. Niiden väliin muodostuva limittäinen alue ilmentää aiheita, jotka yhdistävät kyseiset lähtökohdat toisiinsa. On esimerkiksi tärkeää tietää, kuka asiakas on ja miltä kansi näyttää, mutta yhtä tärkeää on myös tietää, miltä asiakas haluaa kannen näyttävän. Samoin on hyvä tietää, mikä kirjan aihe on, mutta myös, miten aiheen saa visuaalisesti esiin ja miten asiakas haluaa aihetta käsitellä kannessa.

3.2 Tutkimuskysymys ja tutkimusmenetelmä

Keskeinen tutkimuskysymys opinnäytetyössäni on: *Miten suunnitella toimiva kansi Kuusankosken Lukion satavuotishistoriikille?* Aion siis tutkimuksessani tutkia historiikkia lajityyppinä, löytää siitä keskeisimmät piirteet, pohtia mitkä niistä tekevät kannesta onnistuneen ja hyödyntää näitä oivalluksia historiikin kannen suunnittelussa.

Tarkentavina alakysymyksinäni ovat: *Mitä erityispiirteitä historiikin kannella on verrattuna muihin kirjoihin?* ja: *Miten kirjan lajityypin saa näkymään kannessa?* Lähden siis tutkimaan, millaisia toistuvia peruselementtejä historiikin kansista löytyy, joita ei esimerkiksi kaunokirjallisten kirjojen kansista välttämättä löydy ja miten voin upottaa ne historiikin kannen suunnitteluun.

Tarkkailen historiikin kansia keskittyen vahvasti niiden visuaalisiin elementteihin ja yleispiirteisiin, mutta sivuan tutkimuksessa myös sitä, mikä tekee kirjan kannesta yleisesti mielenkiintoisen, sillä nämä molemmat tekijät ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa.

Käytän tutkimuksessani laadullisen, eli kvalitatiivisen tutkimuksen metodeita. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ovat keskiössä merkitykset, jotka ilmenevät mitä moninaisimmin tavoin (Varto 1992, 24). Sen tavoitteena on luonnehtia tai kuvailla tutkimuksen kohdetta ja ilmiössä piileviä ominaisuuksia. (Anttila 2000, 180–182.)

Pääasialliseksi tutkimusmenetelmäkseni valitsin vertailevan tutkimuksen. Yksinkertaisimmillaan se tarkoittaa tutkimuskohteen tarkastelua suhteessa toisiin kohteisiin (Alapuro & Arminen 2004, 7). Vertailevassa tutkimuksessa siis etsitään ja tarkastellaan aineiston yksilöitä tai tapauksia, jotka kuuluvat samaan lajiin, mutta kuitenkin eroavat toisistaan jollain tavalla (Routio 2007). Luovassa suunnittelutyössä aiempaan vertaaminen on usein luonnostaan tapahtuva etenemistapa.

Tutkimuksessani tulen tarkastelemaan ja vertailemaan erilaisia, jo olemassa olevien historiikkien kansia keskenään. Tämän avulla keskityn etsimään esi-

merkkikansista eroavaisuuksia, samankaltaisuuksia ja muita johdonmukaisuuksia. Näiden johdonmukaisuuksien avulla pyrin saamaan selville, mitkä ovat tämän kyseisen lajityypin luonteen omaisimmat piirteet. Saatuani ne selville pyrin soveltamaan niitä historiikin kannen suunnitteluun.

Vertailua helpottaakseni olen ottanut mukaan myös muutaman toisen lajityypin kirjan kannen, joista osa on kaunokirjallisia teoksia ja osa tietokirjoja. Niiden avulla pyrin vahvistamaan historiikkien kansien välisessä vertailussa löytemiäni johdonmukaisuuksia ja vastaamaan tarkentavaan tutkimuskysymykseeni: *Mitä erityispiirteitä historiikin kannella on verrattuna muihin kirjoihin?*

4 HISTORIIKKI JA KIRJAN KANSI

Jotta pystyy tekemään historiikille kannen, täytyy ensin ymmärtää, mikä historiikki itsessään on. Sanana historiikki polveutuu sanasta *Historiā*, joka on kreikkaa ja tarkoittaa 'tutkimusta' tai 'kertomusta'. Siitä puolestaan juontuu adjektiivi *historikós*, latinaksi *historicus* -'tutkimukseen liittyvä, historiallinen'. (Koukkunen 2014.)

Suomisanakirjan (2020) määritelmän mukaan historiikki on "lyhyehkö historiallinen yleisesitys jonkin laitoksen, yhdistyksen, tai muusta sellaisesta toiminnasta". Kimmo Katajala (1990, 19) taas kuvailee historiikkia suorasanaiseksi esitykseksi aiheen historiasta, jossa on käytetty useampaa kuin yhtä lähdettä.

Vaikka historiikin määritellään olevan lyhyehkö ja suppeahko teos, saatetaan historiikki-sanaa yleisesti käyttää myös monitasivuisesta kirjasta. (Koukkunen 2014.) Oikea termi tällaiselle laajemmalle kirjalle on vanhastaan ollut historia, mutta sittemmin sen käyttö yleiskielessä on vähentynyt ja Koukkunen pohtiikin, onko sana *historia* kokonaan unohdettu.

Tekstin laajuuden lisäksi ero historian ja historiikin välillä on se, että historian tietojen selvittämiseen käytettyjen lähteiden on täytynyt olla moninaisempia ja vertaisarvioituja, jotta ne kestäisivät tarkempaa tarkastelua ja kritiikkiä. Historiikilta puolestaan ei tieteellisen tutkimuksen tarkkuutta vaadita. (Katajala 1990, 19.)

Historiikkeja kirjoittavat Suomessa pääasiallisesti seurat, yhdistykset ja eri kansalaisjärjestöt (Anttila 2011, 8). Viime vuosikymmeninä useat eri yhteisöt ovat halunneet jättää tuleville sukupolville tietoa menneisyydestään ja useassa tapauksessa valmiin historiikin julkistaminen tapahtuu juuri yhteisön juhlapäivänä.

Historiikin esitysmedia ja sivumäärä ovat hyvin liukuvia. Sen laajuus voi vaihdella muutamasta sivusta parisatasivuiseen kirjaan ja se voi painetun kirjan lisäksi olla myös esimerkiksi multimediaesitys. (Katajala 1990, 19.) Myös nettisivut voivat toimia historiikkina tai niiden sisällä voi olla oma osionsa, joka käyttää nimeä historiikki.

Mikä sitten on kirjan kansi ja miksi se on niin tärkeä? Kirjan kansi on kirjan ulkoasu ja ensivaikutelma sen sisällöstä. Kansi toimii myös kirjan mainonnan välineenä ja sen myyntipakkauksena. Tärkeintä kirjan kannessa on, että se sopii kirjaan ja niinpä kannen pitäisi antaa oikeanlaista tietoa siitä, missä kontekstissa tekstiä luetaan tai mikä se on tyylilajiltaan. Yleensä pakollisina kannen elementteinä pidetään kirjailijan ja kirjan nimeä sekä tietoa kustantamosta. (BoD 2020.)

Monien mielestä kansi on koko julkaisun tärkein sivu. Kirjan kantta voidaankin tarkastella monen metrin päästä ja kirjakaupassa kirja valitaan käteen tarkasteltavaksi usein juuri kannen perusteella. Kansi on, kuin kirjan kasvot. Lukija muodostaa mielipiteensä kirjasta heti sen ulkoasun perusteella, ja jos kirja näyttää vaikeaselkoiselta, se luultavimmin jää hyllyyn ilman, että se saa edes mahdollisuutta yrittää todistaa arvoaan.

5 KANSIEN ANALYSOINTI JA VERTAILEVA TUTKIMUS

5.1 Yleisesti aiheesta

Jotta otantani olisi tarpeeksi laaja, valitsin vertailuun neljän erilaisen ja henkilökohtaisesti itseäni inspiroivan historiikin kannet. Historiikkien vertailukohdeksi valitsin myös neljä muun lajityypin kirjaa, kaksi kaunokirjallista ja kaksi tietokirjaa. Nämä lisäsin vertailtavien teosten joukkoon, jotta voisin niiden avulla tutkia historiikin kansiin erovaihteluita verrattuna muun kirjallisuuden

kansiesimerkkeihin mahdollisimman laajasti. Koin historiikkien ja romaanien välisen kontrastin mielenkiintoiseksi tutkimuskohteeksi, sillä historiikki taipuu tietokirjallisuuden lajiin, kun taas romaanit ovat kaunokirjallisuutta. Erityisesti eroavaisuudet tietokirjallisuuden ja kaunokirjallisuuden välillä kiinnostivat minua, mutta myös se, onko historiikeilla eroa myös muuhun tietokirjallisuuteen verrattuna.

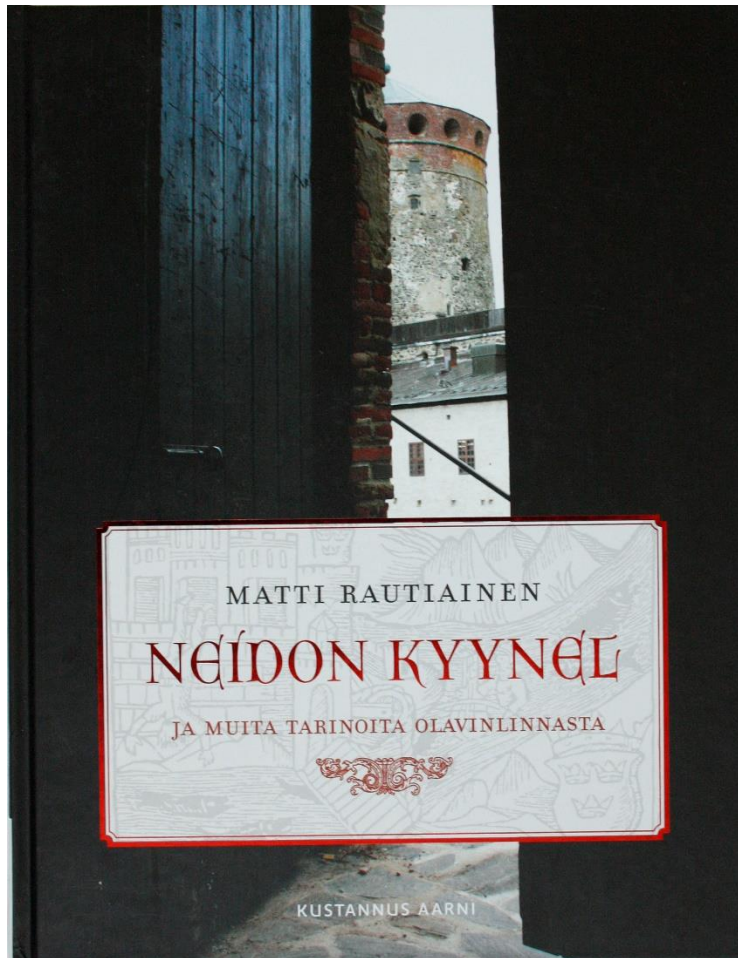
Vertailuun valitsemani kannet rajoittuvat ainoastaan kotimaisiin teoksiin. Koin, että niistä olisi minulle eniten hyötyä tähän projektiin, sillä teenhän minäkin suomalaista historiikkia. Lisäksi muun kielisten historiikkien kansien löytäminen osoittautui käytännössä hankalaksi, koska englanninkielinen käännös historiikille, sana *history*, sisältää useita merkityksiä ja sekoittaa hakutuloksia.

5.2 Neidon kyynel ja muita tarinoita Olavinlinnasta

Ensimmäiseksi tutkimuksen kohteeksi valitsin Kustannus Aarnin julkaiseman *Neidon kyynel ja muita tarinoita Olavinlinnasta* -historiikin. Valitsin tämän kannen siksi, että se on näkemistäni historiikeista mielenkiintoisimman näköinen. Vertailukohteeksi tämä kansi oli mielestäni hyvä myös siksi, koska se on juuri saman kustantamon historiikki, jolle olen nyt itsekkin tekemässä historiikkia.

Neidon kyyneleen kansi on rakenteeltaan melko yksinkertainen: Taustalla on valokuva itse linnasta ja etualalla alhaalla on kirjan ja kirjailijan nimi valkean suorakulmion sisällä. Suorakulmio on kuin erillinen kyltti kuvan päällä, joka erottaa tekstin valokuvasta selkeästi ja antaa tälle sen tarvitseman huomion.

Kansi on muuten mattapintainen, mutta siinä on käytetty punaista foliointia kirjan nimeen ja sitä ympäröivään kehykseen. Folioinnin kiilto ja punainen väri kiinnittävät katseen, sekä luovat kanteen syvyyttä ja mielenkiintoa.

Kuva 3. Neidon kyynel ja muita tarinoita Olavinlinnasta, etukansi (Kustannus Aarni 2015)

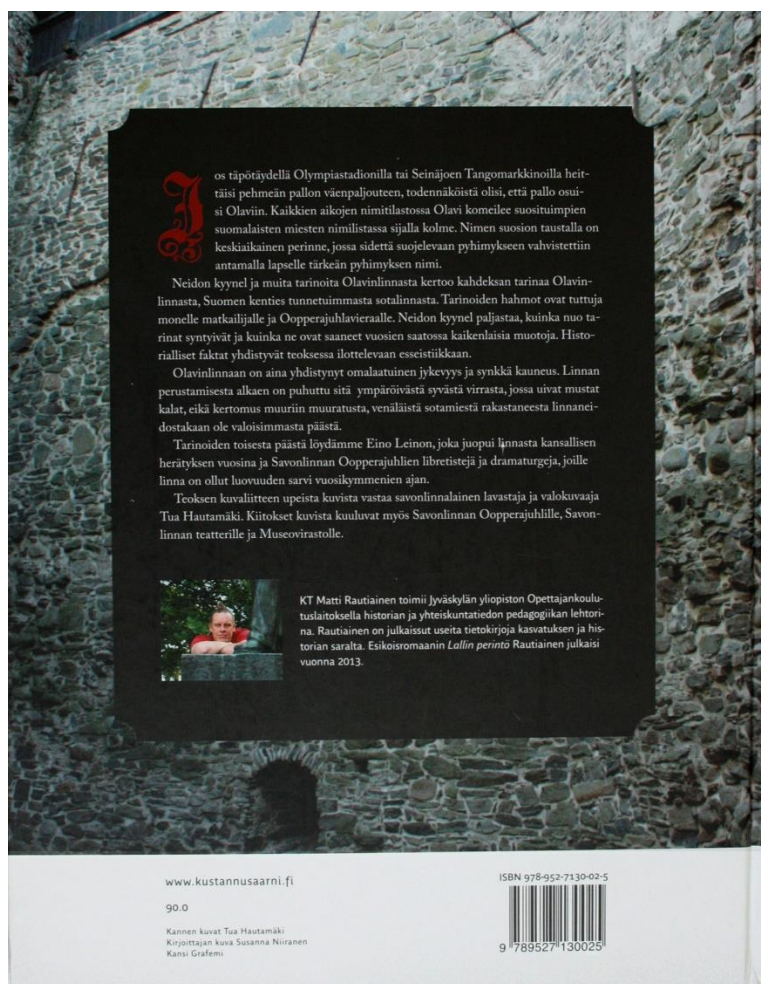
Yleiseltä tyyliltään *Neidon kyynel* on keskiaikaisvivahteinen ja moderni samaan aikaan. Sen fontit ja otsikon takana häilyvät haaleat koristukset viestivät vahvasti keskiajasta, mutta taustalla oleva valokuva taas nykyajasta. Otsikossa on myös hyvin paljon yksityiskohtia ja se on koristeellinen, kun taas taustan valokuva on melko yksinkertainen. Näiden elementtien välinen kontrasti tuo kanteen mielenkiintoa, mutta mikään elementti ei riitele liikaa ja niinpä lopputulos on hyvin harmoninen.

Voimakkaan punaisen ja tummien värien harmonia, yhdistettynä kannen yksityiskohtaiseen typografiaan luovat hyvin arvokkaan ja ehkä aavistuksen synkänkin vaikutelman. Tämä toimii kannessa hyvin, sillä kirja kertoo kuitenkin keskiaikaisesta linnasta ja keskiaika yhdistetään yleisesti salaperäisyyteen.

Otsikon fontti on ohut, korkea ja päätteellinen. Päätteellinen fontti yhdistetään usein vanhanaikaisuuteen ja arvokkuuteen. Punainen väri on puolestaan hyvin stimuloiva ja aggressiivinen. Se yhdistetään usein vihaan, voimaan, rakkauteen ja intohimoon. (Cherry 2019.) Koska punaista ei kuitenkaan pinta-

alallisesti ole paljoo, se antaa vain hienoisen ripauksen voimaa kanteen. Arvokkuutta tukee vielä värin foliointi, sillä se viestittää, että kirjan tekijällä on ollut rahaa investoida kannen ulkonäköön.

Takakannessa on taustalla valokuvaa linnan kiviseinästä luomassa tekstuurin tuntua ja sen päällä on musta kenttä, johon kaikki takakansiteksti on aseteltu. Kenttä ei ole kuitenkaan täysin yksitoikkoinen suorakulmio, vaan sen kulmat ovat muotoiltu, antaen lisää yksityiskohtia ja mielenkiintoa. Kannen alaosassa on Kustannus Aarnin graafisen ohjeiston mukainen valkoinen infopalkki, jossa ovat kaikki kirjan tekniset tiedot.

Kuva 4. Neidon kyynel ja muita tarinoita Olavinlinnasta, takakansi (Kustannus Aarni 2015)

Takakansi myötäilee etukannen tyyliä typografiallaan ja punaisilla elementeillä, mutta on tekstin ja elävän tekstuurinsa ansiosta paljon rauhattomampi kuin etukansi.

5.3 Yhteiskoulusta lukioksi 1920-2000

Valitsin toiseksi kannekseni Kuusankosken lukion kahdeksankymmentävuo-
tishistoriikin *Yhteiskoulusta lukioksi 1920–2000*. Koin tämän historiikin hyväksi
vertailukohteeksi, sillä se on juuri samasta lukiosta, jolle olen tekemässä histo-
riikin kantta. Lisäksi se oli lukion aikaisempiin historiikkeihin verrattuna paljon
ammattimaisemmin suunniteltu.

Rakenteeltaan *Yhteiskoulusta lukioksi* on melko yksinkertainen. Kannen kuva-
maailma on rakennettu usean valokuvan kollaasista, jossa suurin, suurin piir-
tein kultaisen leikkauksen kohdalle aseteltu kuva on itse lukiorakennuksesta.
Otsikko on melko perinteisellä päätteellisellä fontilla ja aseteltu kirjan yläkul-
maan keskitetysti. Tausta on tyhjä, paperin värinen.

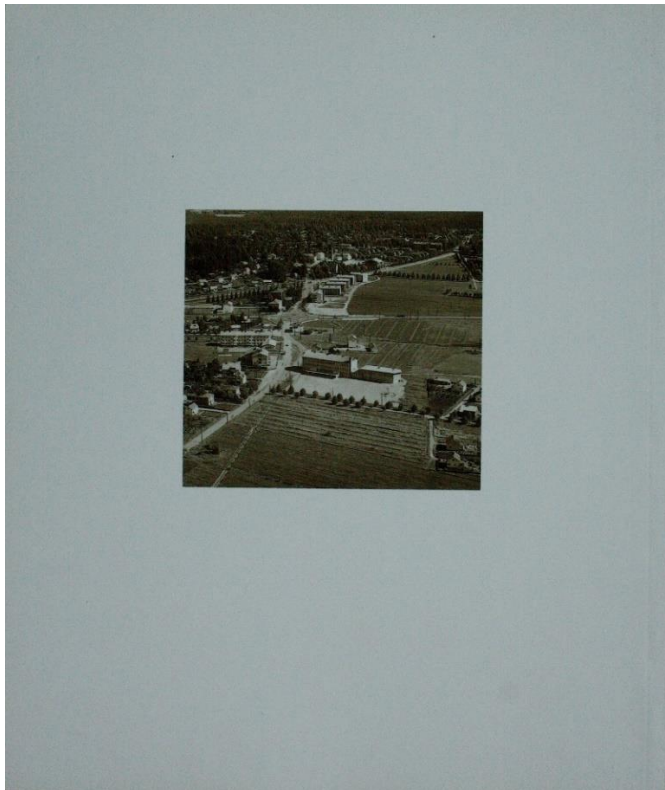
Kuva 5. Yhteiskoulusta lukioksi 1920–2000, etukansi (Kuusankosken kaupunki 2000)

Yhteiskoulusta lukioksi edustaa historiikin klassista tyyliä mustavalkokuvineen
ja päätteellisine fontteineen. Se on värimaailmaltaan monotoninen, käyttäen
yksinomaan sammutetun ruskean ja beigen eri sävyjä. Tämä värimaailma an-
taa kannelle vanhahtavan tunnelman, koska sen mieltää vanhoihin valokuviiin.
Valintana värimaailma on mielestäni teknisesti kekseliäs, sillä se sitoo selvästi

eri aikakausilta olevat valokuvat yhteen ja luo näin kanteen yhteneväisyyden tunnetta.

Ruskea on värinä hyvin kiinteä ja neutraali. Se yhdistetään usein luontoon, vanhoillisuuteen, kestävyYTEEN ja turvallisuuteen. (Cherry 2019.) Ruskea väri kuitenkin yhdistettynä kannen keskitettyyn sommitteluun ja melko tavanomaiseen typografiaan, saa kokonaisuuden näyttämään riskittömältä ja jopa tylsältä.

Historiikin takakannessa ei ole lainkaan tekstiä, mutta siellä on etukannen värimaailmaa jatkaen beigen sävyinen ilmakuva lukiosta, keskelle aseteltuna. Kuva on siellä mitä ilmeisimmin vain täyttämässä tyhjää tilaa.

Kuva 6. Yhteiskoulusta lukioksi 1920–2000, takakansi (Kuusankosken kaupunki 2000)

Takakansi on hyvin minimalistinen ja siisti. Asettelu tekee siitä hyvin harmonisen ja yksinkertaisen kokonaisuuden, joka on kuitenkin kannen tavoin myös aavistuksen tylsä.

5.4 Laulu kantaa aikain taa, Turun NMKY:n Mieskuoro Naskalit 100 vuotta

Valistin tämän kirjan mukaan vertailuanalyysiin, koska se oli hyvin erilainen muihin valitsemiini historiikkeihin verrattuna. *Laulu kantaa aikain taa* on rakenteeltaan hyvin riisuttu. Siinä on minimalistinen, päätteetön typografia ja sen kuvitus on äärimmäisen yksinkertaistettu, jopa logomainen.

Kirjan muoto on tavanomaisen pystyn A4-muotoisen arkin sijaan vaakamallinen. Kannen tausta on mattamusta ja se kattaa suurimman osan kannesta. Sen rikkoo kuitenkin valkoisella painettu typografia, joka on pääotsikossaan väljä ja kapitaalikirjaimin kirjoitettu. Muualla kannessa teksti on pienempää ja yleisen kirjoitustavan mukaista.

Noin kolmanneksen kannen kuva-alasta vievä kuvitus esittää mieskuoroa: siinä on tiiviisti sommiteltuna neljä laulajaa ja kuoronjohtaja. Vasta syvällisemmällä tarkastelulla huomaa, mitä kuvitus todella esittää ja että kuvituksen miehistä jokainen on eri näköinen: yhdellä on viikset, toisella takatukka, seuraavalla pyöreä nenä ja niin edespäin. Kuvituksissa on käytetty valkoista ja korallin punaista.

Kannessa on myös pieni logo pääotsikon alla, todennäköisesti mieskuoron oma logo, mutta samassa värimaailmassa kuin kansi yleisesti. Kannen luku *100* on tehty samalla art deco -tyylisellä fontilla, joka myötäilee tyyliltään ja väreiltään kannen kuvitusta, sitoen kaikki kannen erilliset elementit kokonaisuudeksi.

Kuva 7. *Laulu kantaa aikain taa*, Turun NMKY:n Mieskuoro Naskalit 1919–2019, etukansi (Turun NMKY ry:n Mieskuoro Naskalit 2019)

Laulu kantaa aikain taa on tyyliltään hyvin minimalistinen ja siinä on myös häivähdyksart decoa maista yksinkertaisuutta ja ylellisyyttä. Musta, raskas tausta yhdistettynä vaaleisiin ja ohuisiin elementteihin luo mielenkiintoisen ja vahvan kontrastin, joka kiinnittää katseen. Kannen päätteetön, ohut fontti, yhdistettynä mattamustaan taustaan lisää tätä kontrastia ja tekee otsikosta kauaksi näkyvän.

Laulu kantaa aikain taa -kirjan kansi pohjautuu keskisommitelmaan, mutta se ei siitä huolimatta ole lainkaan tylsä tai liikkumaton. Dynaamiset, terävät kuvaelementit ja värileikkaukset liikuttavat katsetta innostavasti pitkin kantta ja luovat mielenkiintoa.

Kannen ainoa väri on pastellinen koralli. Värinä se on trendikäs ja raikas. Se toimii hyvin valkoisen parina mustaa vasten, vähentämättä tumman ja vaalean kontrastia liikaa.

Tämä kansi on mielestäni oiva esimerkki siitä, miten voi saada aikaan paljon hyvin vähällä. *Laulu kantaa aikain taa* on, kuin yllätysmuna: Se näyttää hyvältä jo ensimmäisellä vilkaisulla, mutta kun sen ottaa käteen, alkaa huomata lisää pieniä yksityiskohtia, joita ei kauempaa nähnyt tai ymmärtänyt.

Tämä takaa, että mielenkiinto säilyy pitkään ja houkuttelee tutkailemaan kirjaa enemmän.

Tästä kannesta en valittavasti löytänyt takakantta vertailtavaksi.

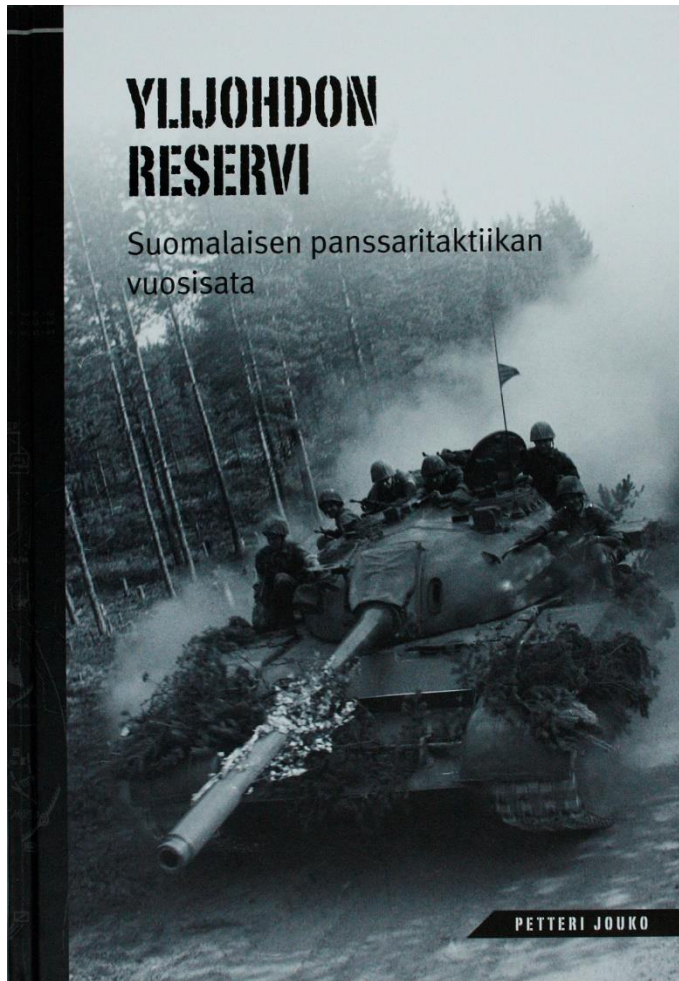
5.5 Ylijohdon reservi, suomalainen panssaritekniikan vuosisata

Ylijohdon reservi, suomalainen panssaritekniikan vuosisata on Petteri Joukon kokoama historiikki suomen panssariyhtymän taktiikan kehitystä sadan vuoden ajalta. Valitsin tämän kirjan mukaan vertailuun, koska se on melko tuore teos ja käsittelee hyvin spesifiä aihetta.

Vasemmalla yläreunassa on kirjan nimi ja alaotsikko, nimi paksulla armeijatyylisellä fontilla ja alaotsikko tavanomaisella groteskilla fontilla. Oikeasta alareunasta löytyy kirjoittajan nimi mustan liuskan sisältä.

Suurin kuva-ala kannesta on valokuvaa. Valokuvassa kuusi sotilasta matkustaa vauhdilla kohti katsojaa lähestyvän, kasvillisuudella naamioidun panssari-auton päällä. Kuva on mustavalkoinen. Kannen yläosa liukuu valkoiseen panssarivaunusta lähtevän pölypilven avulla. Vasemmalta reunasta alkaa musta palkki, joka johdattelee selkämyksen luo.

Kansi on muuten mattapintainen, mutta kirjan nimi, sekä kirjailijan nimen taustalla oleva musta liuska ovat pinnoitetut kiiltäväksi. Samainen liuska on pinnoitettu myös selkämyksessä.

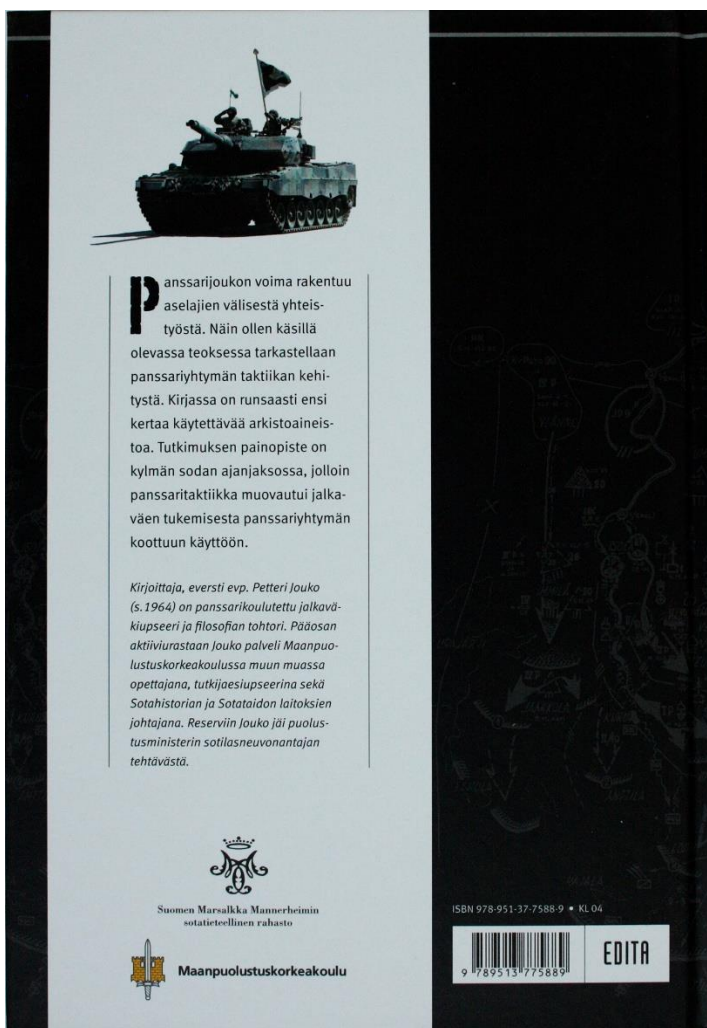
Kuva 8. Ylijohdon reservi, suomalainen panssaritekniikan vuosisata, etukansi (Edita Publishing Oy 2019)

Ylijohdon reservi pelaa visuaalisesti vähäisillä, mutta toimivilla elementeillä. Vaikka kansi on väritön, sen kovat kontrastit niin valöörin kuin fonttivalintojenkin välillä tuovat siihen voimaa ja mielenkiintoa. Mielenkiintoisin kannessa on kuitenkin siihen valittu valokuva: kohti vyöryvä panssariauto ja sen piippu luovat dynaamisen linjan vasemmasta alakulmasta oikeaan yläkulmaan. Vaunun päällä kyykkivät sotilaat tuovat myös tuntua elämästä, ettei kansi olisi pelkkiä suorja linjoja ja elotonta konetta.

Kuten sanottu, kansi on täysin väritön. Oikeastaan siinä on vain mustaa, valkoista ja harmaan eri sävyjä. Musta yhdistetään usein kuolemaan ja suruun (Rihlama 1997, 107), mutta myös rohkeuteen ja voimaan (Cherry 2019.)

Niinpä värivalintana se on mielestäni hyvin osuva, sillä kirja käsittelee kuitenkin sotavälineitä ja sodankäyntiä. Jotta kansi ei kuitenkaan ajautuisi liian synkäksi, siinä on käytetty myös harmaata ja valkoista. Valkoinen mustan vastavärinä yhdistetään puhtauteen, viattomuuteen ja kirkkauteen. (Rihlama 1997, 107.) Arkinen harmaa taas niiden välivärinä on neutraali tasapainottaja.

Ylijohdon reservin takakansi on jaettu voimakkaasti kahteen alueeseen: mustaan ja valkoiseen. Valkoiselta alueelta löytyy takakansiteksti sekä tarvittavat logot, ja mustalta häilyvänä näkyvää karttaa kuvituksena. Musta osuus on ikään kuin kannen taustaa, joka jatkuu samana selkämyksessä ja vähän etukannessakin. Myös etukannessa nähdyt fonttivalinnat toistuvat takakannessa. Takakansiteksti on aseteltu kahden mustan viivan sisään ja sitä elävöittää myös sen yläpuolelle taustastaan irti leikattu panssariauton kuva.

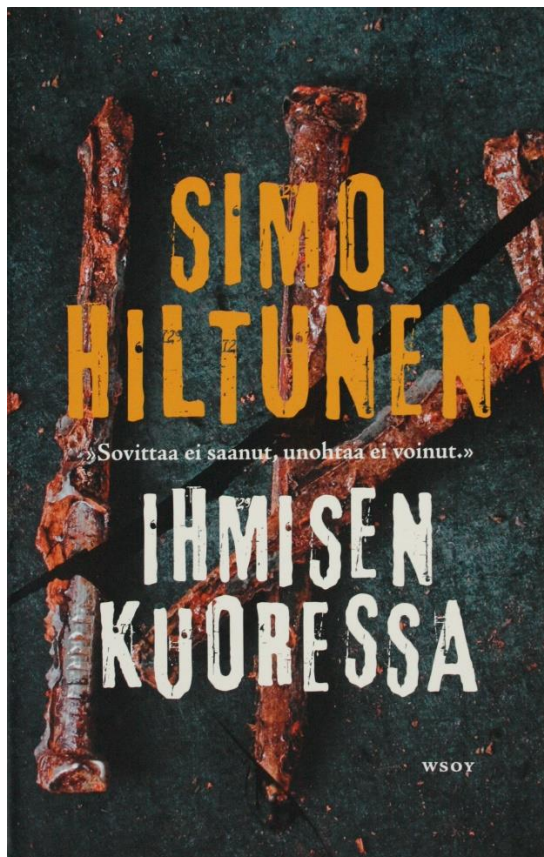
Kuva 9. Ylijohdon reservi, suomalainen panssaritekniiikan vuosisata, takakansi (Edita Publishing Oy 2019)

Se mikä takakannesta tekee mielenkiintoisen, on sen mustalle alueelle aseteltu tumman harmaa kartta. Sitä ei huomaa ensi vilkaisulla, mutta tarkemmin katsellessa se tarjoaa paljon herkullisia yksityiskohtia muuten yksinkertaiseen kuvamaailmaan. Sama kartta jatkuu myös kirjan selkämyksessä, tehden siitäkin vähän elävemmän.

5.6 Ihmisen kuoressa

Ihmisen kuoressa on Simo Hiltusen kirjoittama psykologinen trilleri, joka ”kyydittää lukijansa pimeyteen eikä lupaa tuoda takaisin” (WSOY 2018). Valitsin tämän kirjan mukaan vertailuun, koska se oli mielestäni niin sisällöllisesti, kuin visuaalisestikin hyvä kontrasti historiikeille.

Kannessa on taustalla koko kannen täyttävä valokuva ruostuneista nauloista. Valokuvan päällä menee vielä musta ”särö”, joka rikkoo valokuvan. Kaiken tämän päällä on suurella, käsinpainetun näköisellä ja rosoisella fontilla kirjailijan ja kirjan nimi. Näiden välissä on vielä tavanomaisella antiikvalla kirjoitettu *Sovittaa ei saanut, unohtaa ei voinut*. Kannen materiaali on täysmatta ja aavistuksen nihkeän tai niin sanotusti samettisen tuntuinen sormissa.

Kuva 10. Simo Hiltunen: Ihmisen kuoressa, etukansi (Wsoy 2018)

Ihmisen kuoressa kannen voima on sen rujoudessa ja suurissa elementeissä: Kirjan nimi on suuri ja rosoinen, samoin takana oleva kuva on suuri ja sen elementit hyvin rosoiset. Kuvan suuruus tekee nauloista paljon isomman näköiset, kuin mitä ne luultavimmin todellisuudessa ovat. Koko valokuva nauloista on hyvin rujo ja antaa vihjeen rankoista aiheista.

Vaikka kannessa on paljon elementtejä, jotka suuntaavat tasaisesti pysty-suuntaan, kuten taustan naulat ja pitkänomainen fontti, siinä on myös muutama elementti, jotka rikkovat sitä. Yksi viistoon aseteltu naula, sekä musta särö suuntaavat katsetta dynaamisesti oikeasta yläkulmasta vasempaan alakulmaan.

Oranssi väri on luonteeltaan rauhaton ja silmiinpistävä (Rihlama 1997, 107). Se on energinen ja lämmin, mutta useissa asiayhteyksissä myös varoituksen väri. (Cherry 2019.) Tässä kannessa se todella herättää, varsinkin paritettuna valkoisen otsikon kanssa tummaa taustaa vasten. Taustan valokuvassa olevat mustan ja tummanpunaiset sävyt tukevat synkkää tunnelmaa.

Takakannessa etukannen naulateema toistuu. Oikeastaan vasta tarkemman tarkastelun jälkeen ymmärsin, että takakannen kuva on etukannen kuva vain peilattuna vaakasuunnassa. Valkoinen, päätteellinen takakansiteksti on aseteltu suoraan kuvan päälle ja vaikka fonttikoko on riittävä ja melko isokin, teksti on silti aavistuksen hankalaa lukea.

Kuva 11. Simo Hiltunen: Ihmisen kuoressa, takakansi (Wsoy 2018)

Takakansi tukee etukantta toistamalla sitä kirjaimellisesti. Saman kuvan käyttö on turvallinen, joskin ehkä tavanomainen keino pitää kirjan visuaalinen kokonaisuus yhtenäisenä.

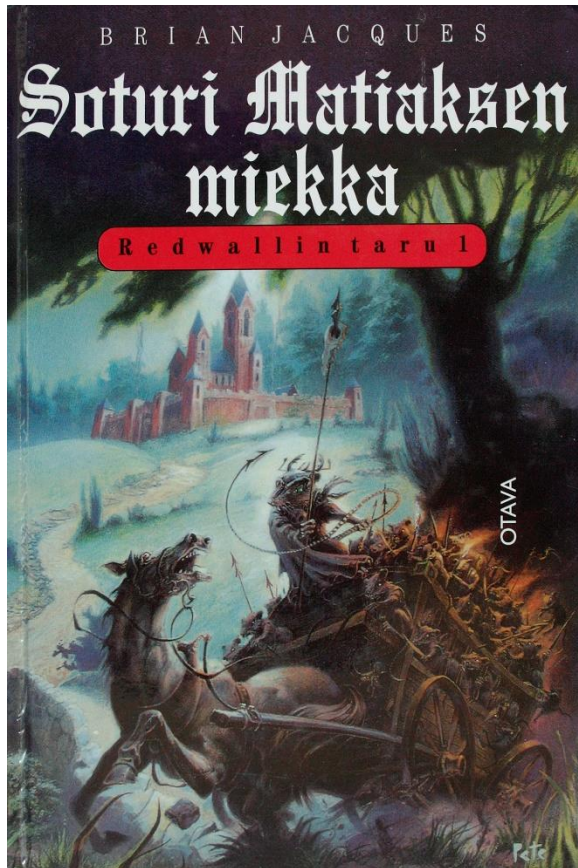
5.7 Soturi Matiaksen miekka

Soturi Matiaksen miekka on Brian Jaquesin Redwall -romaanisarjan ensimmäinen osa. Valitsin tämän kirjan mukaan vertailuun, koska se edustaa fantasiakirjallisuutta ja kantensa puolesta mielestäni vielä hyvin perinteisellä tavalla.

Suurimman osan kannen pinta-alasta peittää suuri, käsintehty kuvitus. Kuvituksen etualalla on pillastuneen hevosen vetämät vankkurit, jotka ovat pullollaan keihäin ja soihduin aseistettuja rottia. Vankkureiden etuosassa suurimpana ja selvimmin piirrettynä näkyy vihreäsilmäinen rotta, jolla on ruoskamainen häntä, keihäs, viitta ja piikikäs kypärä. Kuvan taka-alalla näkyy metsää ja punatiilinen linnake. Taka-alan metsä ja linnake on väritetty elävin ja raikkain värein, toisin kuin etualan tummin sävyin väritetyt rotat vankkureineen.

Kuvan taka-alalla on myös tumma puu, joka peittää kannen yläosan ja antaa hyvän, rauhallisen taustan kannen typografialle. Yläkulmaan onkin sommiteltu keskisommittelulla kirjailijan nimi, kirjan nimi ja romaanisarjan nimi numeroineen antiikva -fontilla. Kirjan nimi on valkoisella, hyvin keskiaikaistyyllisellä, koristeellisella fontilla. Romaanisarjan nimi on kirjoitettu mustalla punaisen, reunoista pyöristetyn suorakulmion sisään.

Kuva 12. Brian Jacques: *Soturi Matiaksen miekka*, etukansi (Otava 1998)

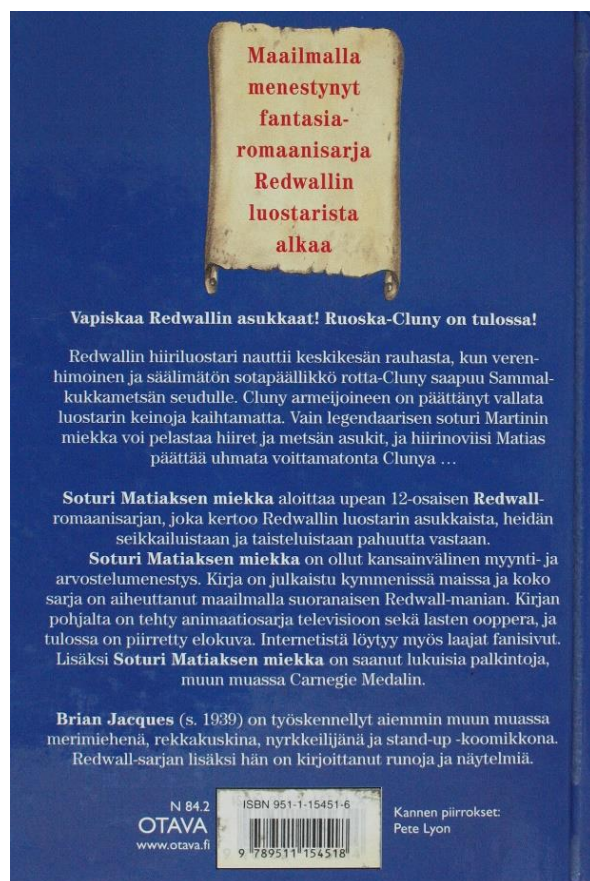
Soturi Matiaksen miekka nojautuu vahvasti sen kuvitukseen, joka on fantasia-kirjoille hyvin tavanomaista. Kuvituksessa on paljon herkullisia yksityiskohtia, joita jäädä tarkastelemaan pidemmäksikin aikaa. Se kertoo myös selvää tarinaa, siinä tapahtuu paljon ja vauhdikkaasti, kansi on ikään kuin valokuva ohikiitävästä tapahtumasta.

Kuvituksen rotille on annettu selkeä miellelyhtymä pahuudesta: niissä on paljon teräviä kulmia, hurjia ilmeitä, voimakasta liikkeen tuntua ja tummia, maanläheisiä sävyjä. Niillä on myös konkreettisia elementtejä, jotka viittaavat väkivaltaan ja pahuuteen, kuten piiska, keihäät ja soihdut. Taka-alan vihreät ruohot, metsä ja linnake ovat taas täysi vastakohta rottavankkureihin: ne ovat paikallaan pysyviä, rauhanomaisia ja pastellisen värisiä. Tätä hyvän ja pahan kontrastia on myös tuettu kannessa selvästi myös väreillä: vaalea ja värikäs on hyvää, tumma paha.

Kaikin puolin kuvitus on hyvin dynaaminen. Yläosan tumman puun lehdistön ja alaosan rottavankkuriin väliin jäävä vaalea alue leikkaa kuva-alan kahtia viistosti, liikuttaen katsetta vasemman alakulman ja oikean yläkulman välillä.

Koska kannen kuvitus on erikseen piirretty, se tuo orgaanista tuntua kannelle. Se on elävä, dynaaminen ja karhea. Tämän vuoksi kanteen valittu typografia näyttää sen vierellä jokseenkin kömpelöltä ja irralliselta. Teksti kannessa on selvästi koneella tehty, tasainen ja klininen, vaikka kirjan nimeen valittu yksityiskohtainen fontti yrittääkin häivyttää sitä. Tätä koneella ja käsin tehdyn välistä kontrastia vahvistaa varsinkin punaiseen suorakulmioon vangittu romaanisarjan nimi, se on hyvin päälle liimatun näköinen.

Kirjan takakansi (kuva 13 sivu 27) ei ole visuaalisesti mitenkään ihmeellinen. Siinä on sininen tausta, jonka päällä takakansiteksti on valkoisella. Yläosassa on kuvitus paperikääröstä, jonka sisällä on punaisella mainostekstiä kirjasta.

Kuva 13. Brian Jacques: Soturi Matiaksen miekka, takakansi (Otava 1998)

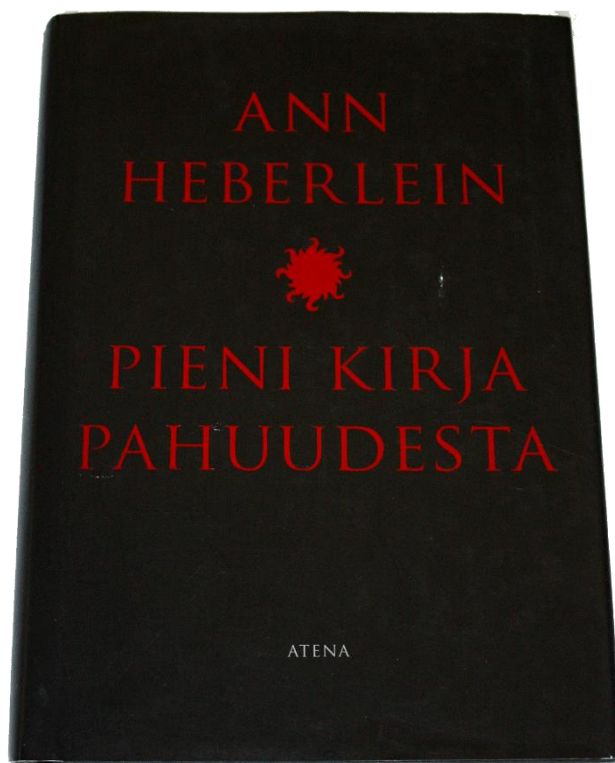
Kirjan takakansi on selkeästi hyvin toissijainen etukanteen nähden. Siihen on vain laitettu kaikki tarvittava tieto, eikä juuri mitään muuta.

5.8 Pieni kirja pahuudesta

Pieni kirja pahuudesta on filosofinen tutkielma, joka käsittelee etiikkaa ja moraalialia. Valitsin tämän mukaan vertailuun, koska kyseessä on historiikin tavoin tietokirja.

Pieni kirja pahuudesta pelaa hyvin vähillä elementeillä. Siinä on kirjailijan nimi, aurinkomainen ympyräsymboli ja kirjan nimi, kaikki suurikokoisina ja verenpunaisella folioinnilla. Kannen tausta on mattamusta, joka korostaa typografian punaisuutta ja kiiltoa valoa vasten. Alaosasta löytyy valkoisella kirjoitettu kustantamon nimi, pienellä kirjainkoolla.

Kirja on myös pieni kooltaan. Kovakantisuudesta huolimatta se on enemmän keskimääräisen pokkarin kokoinen, jopa vähän pienempi.

Kuva 14. Ann Heberlein: Pieni kirja pahuudesta, etukansi (Atena Kustannus 2011)

Kuten sanottu, *Pieni kirja pahuudesta* pelaa hyvin vähällä. Siinä on rajattu määrä elementtejä, jotka kuitenkin toimivat sitäkin voimakkaammin. Kapitaali antiikva, jolla kaikki kannen tekstit on kirjoitettu, antaa kannelle arvokasta ja kohtalokasta tunnelmaa. Se on terävä ja ohut fontti, joka on myös aavistuksen

korkea ja kulmikas. Punaisen värisenä se tuntuu erityisen terävältä ja vaaralliselta.

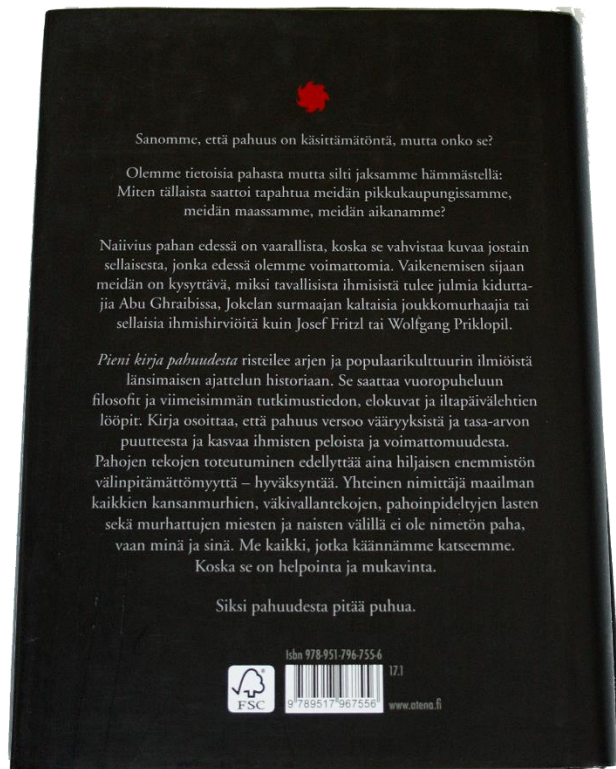
Kaikista väreistä punainen herättää vahvimpia tunteita, se yhdistetään usein vereen, vaaraan, vihaan, voimaan, aggressioon ja intohmoon. (Cherry 2019.) Psykologisesti se on dynaaminen, hermostuttava ja lämmittävä väri (Rihlama 1997, 107). Kuolemaa kuvastavan, synkän mustan parina se antaa erityisen pahan vaikutelman: verta ja pimeyttä. Tämä värivalinta ei voisi olla kirjalle osuvampi, sillä mihin muihin väreihin pahuutta voisi paremmin yhdistääkään?

Kannen ainoa kuvallinen elementti on ympyrämäinen kuvio. Koska ympyrässä ei ole alkua eikä loppua, se kuvaa usein jatkuvuutta ja elinkaarta. Siinä on myös luonnollista liikkeen tuntua, jonka voi yhdistää energiaan ja voimaan. Luonnosta löytyviä ympyröitä on aurinko, kuu, jotkin marjat ja kukat. (O'Connor 2019.) Kannen ympyrämäinen kuvio näyttääkin pyörivän spiraalissa, leiskuen auringon tavoin ikuisesti. Aurinkoon se on helppo yhdistää siitä lähtevien kaarevien sakaroiden ansiosta, mutta punainen väri tässäkin tuntuu luonnottomalta ja vaaralliselta.

Kirjan pieni pokkarimainen koko ja kovat kannet luovat miellelyhtymän raamattuun. Tämä miellelyhtymä on mielenkiintoinen, sillä Raamattu on uskonnollinen kirja ja monet perustavat moraalinsa juuri uskuntoon.

Kaiken kaikkiaan *Pieni kirja pahuudesta* on jälleen yksi esimerkki siitä, miten vähällä saa aikaan paljon. Siinä on hyvin vähän elementtejä, mutta niillä on paljon volyyymia ja näin ollen voimaa. Kirja on myös pieni, mutta se ei tunnu visuaalisesti lainkaan kevyeltä tai hauskalta, joka on tässä tapauksessa hyvä, sillä kirjan sisältö ei ole aiheeltaan lainkaan kevyt.

Takakansi jatkaa etukannen riisuttua tyyliä. Siellä on vain takakansiteksti valkoisella fontilla, kirjan tekniset tiedot alhaalla sekä ylhäällä etusivun kaltainen aurinkomainen symboli, mutta vähän yksinkertaistettumpana. Tuo symboli sitoo takakannen etukanteen ja luo yhteneväisyyttä niiden välille.

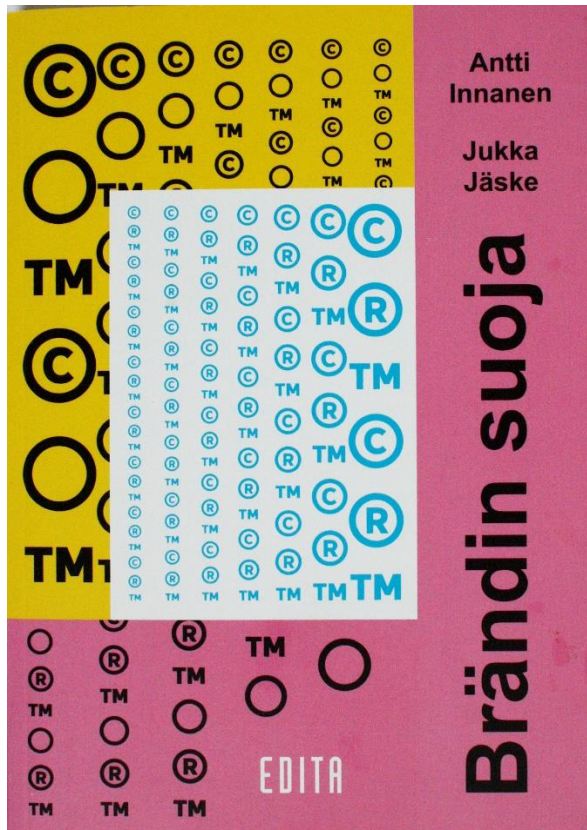
Kuva 15. Ann Heberlein: Pieni kirja pahuudesta, takakansi (Atena Kustannus 2011)

Takakansi toimii tässä teoksessa etukannen vastaparina ja sen tukijana: etukansi luo tunnelman, takakansi selittää. Siinä ei ole mitään suurta kuvallista sisältöä, eikä se sitä myöskään tarvitse, koska se pikemminkin vain sotkisi kirjan yleistä minimalistista tyyliä.

5.9 Brändin suoja

Brändin suoja on Antti Innasen ja Jukka Jäsken kirjoittama käsikirja immateriaalioikeuksien suunnittelun ja suojaamiseen. Valitsin sen mukaan vertailuun, sillä se on myös tietokirja, mutta ulkoasultaan hyvin poikkeava muihin vertailuun otettuihin tietokirjoihin verrattuna.

Brändin suoja koostuu visuaalisesti kolmesta eri värialueesta: Keltaisesta, valkoisesta ja pinkistä. Pinkin alueen sisältä löytyy mustalla groteskilla kirjailijoiden nimet, kirjan nimi, sekä tekijänoikeusmerkkejä ja ympyröitä. Keltaisen alueen sisältä löytyy samaisia merkkejä ja symboleita pienemmästä isompaan. Valkoisen alueen sisällä samat merkit ovat puolestaan vaaleansiniset.

Kuva 16. Antti Innanen ja Jukka Jäske: Brändin suoja, etukansi (Edita Publishing Oy 2014)

Brändin suoja on tyyliltään hyvin graafinen ja moderni. Siinä on paljon teräviä, säännöllisiä muotoja, selkeitä symboleita ja tarkasti rajattuja värialueita, mutta värit itsessään ovat räikeät ja leikkisät. Räikein niistä lienee yläkulmasta löytyvä keltainen. Keltainen yhdistetään energiaan, kirkkauteen ja lämpöön. Lisäksi se on kaikista väreistä parhaiten näkyvä, joten se herättää huomion kaikista tehokkaimmin. (Cherry 2019.) Tässä kannessa se todella herättää huomion ja mustien tekijänoikeusmerkkien kanssa paritettuna kontrasti on suuri.

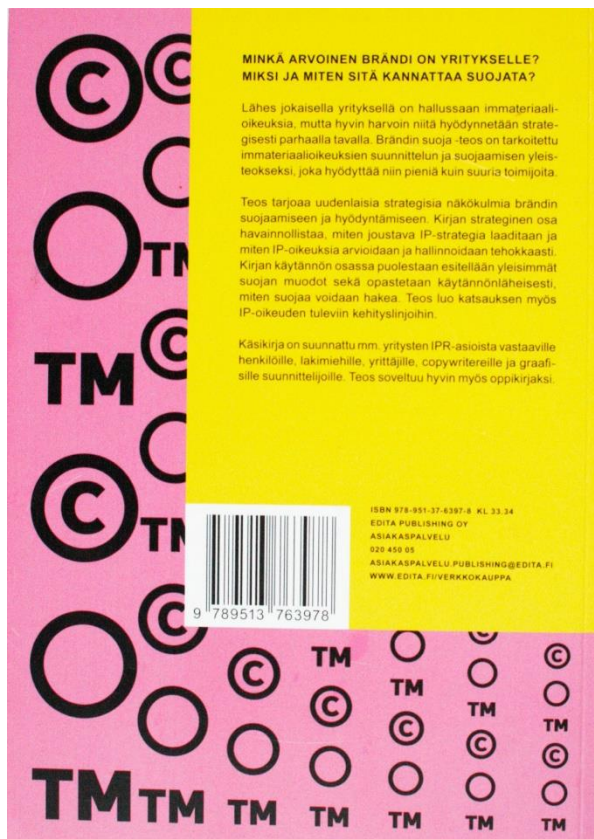
Kannen keskialalle asetettu puhtaan valkoisen suorakulmion ja vaaleansinisten tekijänoikeusmerkkien yhdistelmä antaa hyvin kirkkaan säväyksen kanteen. Se on raikas ja viileä. Sininen yhdistetään luotettavuuteen, vakauteen ja rauhallisuuteen. (Cherry 2019.)

Keltaisen ja valkoisen värialueiden rauhoittajana toimii kirkkaudeltaan keskisävyisempi pinkki, joka ikään kuin pitää kirjan jalat maassa. Pinkki alue kattaa kannen oikean ja alareunan kokonaan. Sen sisälle asetetut kirjailijoiden nimet ja kirjan nimi saavat ansaitsemansa painoarvon.

Väriyhdistelmänä pinkki-keltainen-valkoinen on hyvin pirteä. Siitä tulee hel-
posti miellelyhtymä mehujäähän tai makeisiin. Kuitenkin kannen jämäkkä, gro-
teski fontti ja tekijänoikeusmerkkien tasapaksu säännöllisyys palauttavat kat-
sojan maan päälle ja muistuttavat, että kirjan aihe liittyy immateriaalioikeuk-
siin, patentteihin ja tavaramerkkeihin.

Mustan, tasapaksun fontin ja kirkkaiden, karkkimaisten värien kontrasti luo
Brändin suoja mielenkiintoisen ja ammattimaisen näköisen teoksen. Se on
asiallinen ja innostava samanaikaisesti. Vaikka kirjan aihe saattaa olla vaike-
asti ymmärrettävä ja tylsäkin joidenkin mielestä, tämä kansi tekee siitä hel-
posti lähestyttävän ja mielenkiintoisen.

Kirjan takakansi myötäilee etukannen ulkoasua melko tarkasti, mutta on pari-
aan riisutumpi. Kolmen suuren värialueen sijaan siinä on näennäisesti vain
kaksi: pinkki ja keltainen. Pinkillä alueella on tasaisesti etukannessa nähtyjä
tekijänoikeusmerkkejä ja ympyröitä, keltaisella on vain takakansiteksti ja kirjan
tekniset tiedot.

Kuva 17. Antti Innanen ja Jukka Jäske: Brändin suoja, etukansi (Edita Publishing Oy 2014)

Takakansi on selvästi etukantta rauhallisempi. Siinä on yksi värialue vähemmän ja kaikki elementit on sommiteltu tasaisemmin. Takakansiteksti omistaa keltaisen alueen lähes kokonaan yksin, antaen katsojan keskittyä lukemaan tekstin rauhassa. *Brändin suojan* etu- ja takakannet puhuvat samaa kieltä ja luovat yhdessä yhtenäisen kokonaisuuden, joka toimii.

5.10 Vertaileva tutkimus

Routio (2007) sanoo, että ”vertailua eli *komparatiivista metodia* käyttävä tutkija etsii ja tarkastelee aineiston yksilöitä tai tapauksia, jotka selvästi kuuluvat samaan lajiin mutta kuitenkin jollakin tavalla eroavat toisistaan. Vertailussa näitä eroja tutkimalla koetetaan selvittää se aineiston systemaattinen rakenne, joka sallii tai synnyttää tällaiset erot tapausten välille.”

Kaikki neljä edellä mainittua historiikin kantta ovat niin rakenteeltaan kuin tyyliältäänkin hyvin erilaisia. Vanhin historiikki on noin vuodelta 2000 ja uusin vuodelta 2019, tämä aikajana vaikuttaa myös niiden ilmeisiin. *Neidon kyyneleessä* kansi on jaettu taustan valokuvaan ja erilliseen otsikkolappuun, *Yhteiskoulusta lukioksi* tukeutuu yksinkertaiseen sommitteluun kuvakollaasin avulla ja *Laulu kantaa aikain taa* on hyvin riisuttu, minimaalisilla elementeillä mustaa taustaa vasten. Tyyliinsä puolesta taas *Neidon kyynel* on moderni ja rohkea, samoin kun *Laulu kantaa aikain taa*. *Yhteiskoulusta lukioksi* - ja *Ylijohdon reservi* -historiikkeissa lähestymistapa on taas perinteisempi ja yksinkertaistempimpi.

Myös värien käyttö on melko erilaista jokaisen historiikin kannessa. *Neidon kyynel* käyttää kovia kontrasteja ja voimakkaita värejä, kuten mustaa, valkoista ja punaista, samoin kuin *Laulu kantaa aikain taa*, mutta tehden sen vielä suuremmalla volyyymilla. *Ylijohdon reservi* on taas täysin mustavalkoinen, mutta se pelaa aikaisemmin mainittujen historiikkien tavoin kontrasteilla.

Yhteiskoulusta lukioksi -historiikissa värimaailma on taas hyvin monotoninen, se on yleisilmeeltään vaaleampi ja kontrastit ovat pienempiä. *Yhteiskoulusta lukioksi* myötäilee mielestäni eniten suomalaisten historiikkien perinteistä tyyliä: se on suunnittelun näkökannasta hyvin yksinkertainen, yksivärinen ja käyttää kuvamaailmaan valokuvia.

Vaikka nämä neljä kantta ovatkin visuaalisesti erilaisia, tarkastelussa niissä huomataan myös yhteneväisyyksiä. Suurin yhteneväisyys lienee aiheen selkeys. Minkä paikan historiasta ne kertovat, minkä henkilön tai yhteisön tarina on kirjassa luettavissa? Vastaus näkyy näissä kansissa selkeästi. *Neidon kyyneleessä* näkyy Olavinlinna taustalla, *Yhteiskoulusta lukioksi* -historiikissa näkyy lukiorakennus yhtenä suurimpana kuvana, *Laulu kantaa aikain taa* -historiikissa on kuvitus mieskuorosta ja *Ylijohdon reservissä* on koko kannen peittävä valokuva panssariautosta. Kannet ovat siis kaikin puolin selkeitä ja helposti ymmärrettäviä ja jo yhdellä vilkaisulla ymmärtää, että kirjassa käsitellään juuri kyseisen paikan tai asian historiaa.

Näin ei kuitenkaan ole esimerkiksi *Ihmisen kuoressa* -kirjan suhteen. Verraten tietokirjallisiin vertailukohteisiinsa, kaunokirjallinen *Ihmisen kuoressa* ei näytä selkeästi, mistä se kertoo. Siitä ei saa heti ensi silmäyksellä selville, missä ollaan, mitä tehdään tai kenestä on kyse. Siinä on vain kevyitä nyansseja ja viitteitä aiheesta, ja se on yleiseltä luonteeltaan paljon abstraktimpi kuin historiikit. Nämä pienet viitteet herättävät katsojassa vain enemmän kysymyksiä, jotka houkuttelevat lukemaan kirjaa vastausten saamiseksi.

Soturi Matiaksen miekka -kirjan visuaalinen voima painottuu *Ihmisen kuoressa* -kirjan tavoin paljolti niiden kuvituksiin. Vertailun ainoina kaunokirjallisina teoksina tämä fakta korostuu muihin verrattuna, vaikka se, miten ne avautuvat katsojalle, toimii eri tavalla. *Soturi Matiaksen miekka* kertoo selkeää tarinaa siitä, mitä kirjassa tapahtuu, se on suorastaan yksi kohtaaus kirjasta. *Ihmisen kuoressa* tarina on taas vaikeaselkoisempi, ja se painottuu enemmän tunnelmaan ja symboliikkaan. Kannen ruostuneet naulat toki esiintyvät kirjan tarinassa, mutta niiden merkitys avautuu vasta, kun kirjan on lukenut.

Historiikeissa kuvituksia taas näkee paljon vähemmän tai ne ovat vain huomattavasti pienemmässä osassa kantta. Myös värien paljous valitsemisani historiikeissa on paljon rajatumpaa ja hillitympää kuin kaunokirjallisissa teoksissa.

Entä sitten muut vertailun tietokirjalliset teokset: *Pieni kirja pahuudesta* ja *Brändin suoja*? Mitä samaa niissä on historiikkien kanssa ja mitä erilaista? Kaunokirjallisuuteen verraten niissä ei myöskään ole varsinaisesti kuvitusta.

Kummassakaan ei tosin käytetä myöskään valokuvia, ne ovat historiikkeihin verrattuna vielä asteen riisutumpia. Ero tässä lienee se, että molemmat kirjat kertovat abstrakteista konsepteista, joita on vaikea ilmentää konkreettisesti, toisin kuin esimerkiksi jotain tiettyä paikkaa ja sen historiaa. *Pieni kirja pahuudesta* ja *Brändin suoja* ovat joutuneet käyttämään enemmän luovuutta siihen, miten ne ilmentävät kuitenkin aiheensa selkeästi. *Pieni kirja pahuudesta* tekee sen fontti- ja värivalinnoilla, kun taas *Brändin suoja* käyttää modernia muotoilua ja tekijänoikeusmerkkejä kuvitusmielessä.

Vertailussa on myös kaksi kirjaa, jotka olivat näennäisesti hyvin saman näköisiä, vaikka toinen on historiikki ja toinen ei. *Laulu kantaa aikain taa* ja *Pieni kirja pahuudesta* käyttivät molemmat mattamustaa taustaa, vähäisiä elementtejä ja keskisommitelmaa niiden asetelussa. Molemmissa oli toki arvokas tunnelma, mutta siinä missä *Pieni kirja pahuudesta* on synkkä, *Laulu kantaa aikain taa* on raikas. Fonttivalinnoilla ja niiden värillä on suuri merkitys siihen, millaisen tunnelman kirja loppujen lopuksi antaa. Ja kuten sanottu, vaikka kirjat ovat samanlaisia, *Laulu kantaa aikain taa* sisältää kuitenkin kuvituksen mieskuorosta, eli kirjan konkreettisesta aiheesta.

6 KANNEN SUUNNITTELU

Produktioni lähti käyntiin aluksi melko hitaasti. Varsinaista toimeksiantoa en ollut projektin alussa saanut lainkaan. Aluksi tiesin kyseessä olevan vain satavuotishistoriikin Kuusankosken lukiolle, ilman mitään sen tarkempia tietoja esimerkiksi teoksen laajuudesta, kirjan mitoista tai halutusta tyylistä. Ensimmäisessä palaverissa saatiin kuitenkin historiikin perustiedot. Sen kooksi päätettiin A4 paperiarkin koko, eli 210 x 297 mm. Samoin tarkennettiin projektin aikataulua ja ehdotuksia elementeistä, joita kansiin toivottiin. Näitä olivat lukion oma logo ja mahdollisesti Kuusankosken vaakuna jossain muodossa. Kun kysyin asiakkaalta, millaista tunnelmaa he toivoivat kanteen, vastaus oli ”Mielenkiintoinen, sivistynyt ja elämänmakuinen”.

Ensimmäisen palaverin aikana sain myös nipun lukion vanhoja historiikkeja inspiraatioksi ja malliksi. Saadessani ne käteeni, minulle annettiin ohjeeksi, että ”tästä tasosta ainakin ylöspäin”.

Kohderyhmä ja myyntipaikka myös selkeni heti ensimmäisessä palaverissa. Se on Kuusankosken lukion nykyiset ja entiset oppilaat. Se on kohderyhmäksi kovin laaja, sillä ikähaarukkakin on lukioikäisistä eläkeläisiin asti. Kirjaa aiotaan myydä Lukion eri tilaisuuksissa, mutta todennäköisesti niiden lisäksi myös Kouvolan eri taidekeskuksissa kaikille kävijöille.

6.1 Prosessin aloitus

Minulla oli aluksi selkeä visio kannesta. Halusin käyttää lukiorakennuksen vaaleanpunaista väriä kannessa hallitsevana elementtinä, koska se on itsessään jo tunnettu ja osataan yleisesti yhdistää lukioon. Kuusankosken lukio käyttää vaaleanpunaista myös itse esimerkiksi omilla nettisivuillaan runsaasti. Ideana oli myös käyttää taustalla olevaa valokuvaa lukiorakennuksesta mustavalkoisena, jotta vaaleanpunainen väri korostuisi.

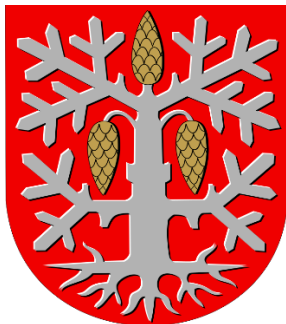
Vaaleanpunainen liitetään usein romantiikkaan ja feminiinisyyteen (Adams 2017, 67), mutta viime vuosina tämä käsitys on ollut murroksessa. Värinä vaaleanpunaisella on todettu olevan rauhoittava vaikutus, varsinkin sen pehmeämmissä sävyissä. Yleisluonteeltaan vaaleanpunaista on kuvailtu iloiseksi, naiselliseksi, energiseksi ja raikkaaksi väriksi. Toisaalta se voidaan kokea myös lapsellisena ja heikkona. (Cherry 2019.)

Tiesin valintana vaaleanpunaisen olevan rohkea ehdotus, sillä se ei ole historioitsijalle, saati tietokirjallisuudelle kovin tavanomainen väri. Olin myös tietoinen värin mahdollisista negatiivisista miellelyhtymistä tähän aiheeseen, mutta päätin sen olevan riskin arvoinen, sillä vaaleanpunainen historioitsija olisi varmasti muista lajityypinsä kirjoista erottuva.

Ensimmäinen luonnos (kuva 18 sivu 35) kannesta oli hyvin suurpiirteinen. Minulla ei ollut tässä vaiheessa yhtäkään oikeaa kuvaa käytettävissäni, joten jouduin käyttämään jotain väliaikaista valokuvaa toisesta lukiosta. Kuusankosken lukio oli luvannut ilmakuva lukiorakennuksesta kantta varten, mutta niiden saaminen lykkääntyi.

Kuva 18. Ensimmäinen kansiluonnos (Mustola 2020)

Kuva 19. Kuusankosken vaakuna (Eriksson 1951)

Halusin kannen henkivän asiakkaan toivomaa elämänhalua ja sivistyneisyyttä, joten ajatuksena oli valita jokin moderni, ilmava fontti otsikkoon. Modernin otsikon tueksi valitsin kannen hallitsevaksi elementiksi vaaleanpunaisen viivan, joka kehystää kantta kauniisti. Kävyt valitsin elementeiksi mukaan Kuusankosken vaakunasta (kuva 19), sitä oli asiakas itsekkin ehdottanut.

Ideana oli myös mahdollisuuksien mukaan ehdottaa kustantajalle kannen pinkkeihin osiin foliointia. Se toisi *Neidon kyyneleen* tavoin muuten hyvin tähän melko minimalistiseen sommitelmaan lisää mielenkiintoa ja syvyyttä.

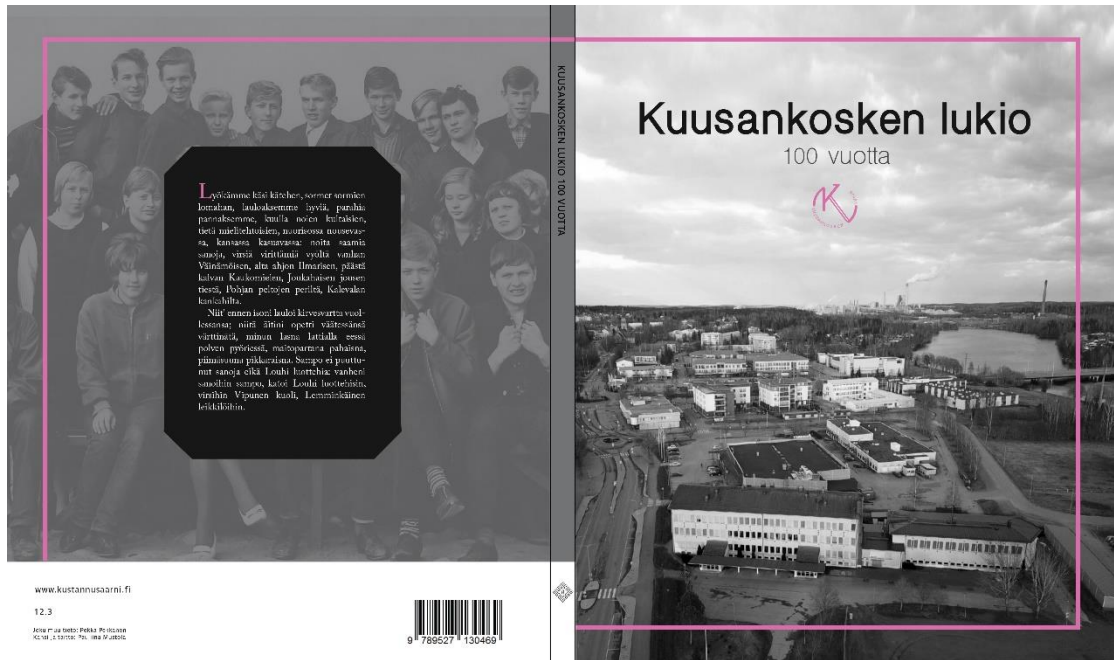
6.2 Välivaiheen versiot

Kolmanteen palaveriin mennessä olin saanut viimein asiakkaan lupaamat ilmakuvat lukiorakennuksesta. Niiden valikoima oli kuitenkin hyvin suppea, sillä suurin osa niistä oli ylivalottuneita. Päädyin käyttämään kuvista kaikista paraslaatusinta ja muokkasin sitäkin aavistuksen käyttöä varten.

Tähän palaveriin tein asiakkaalle kolme erilaista kansivaihtoehtoa. Huomasin vasta jälkikäteen, että tämä minun olisi pitänyt tehdä jo ensimmäisten luonnosten kohdalla, sillä asiakas oli jo ehtinyt kiintyä ensimmäiseen versioon.

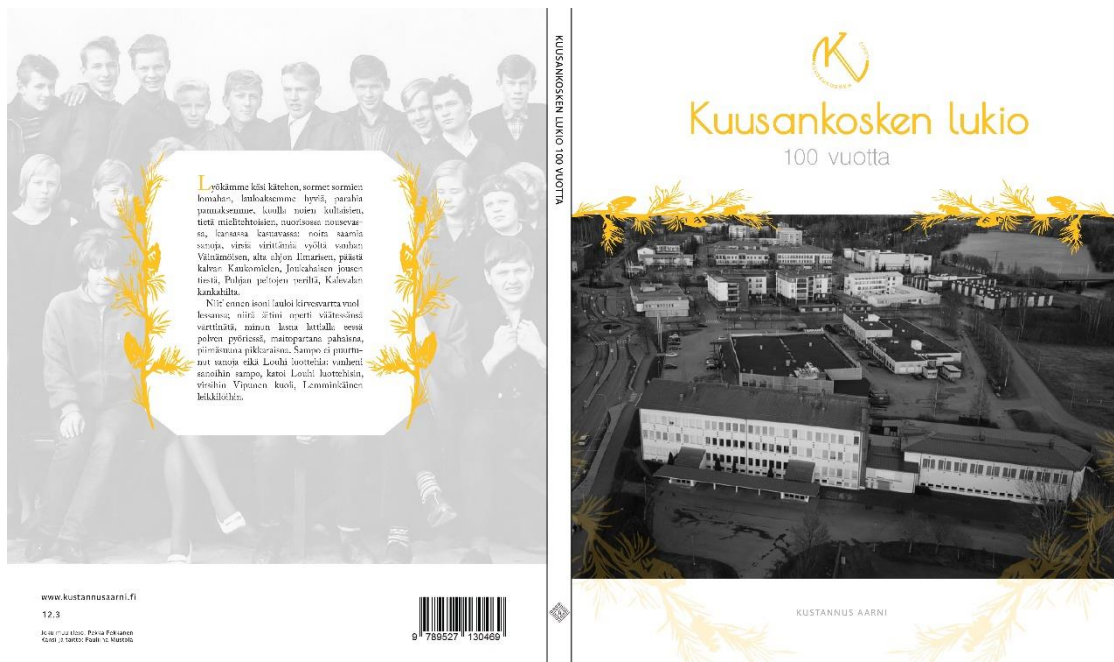
Takakannen suhteen toimin melko hillitysti ja kierrätin samaa ideaa joka ehdotukseen. Päädyin tähän valintaan jälleen kuvien puutteessa ja aikataulukin painoi päälle. Pohdinnan jälkeen päädyin käyttämään haalistettua luokkakuvaa takakannen taustalla. Tällä valinnalla pyrin tuomaan kansiin lisää eloa ihmisten kautta. Näissä versioissa on myös Kustannus Aarnin ohjeiston mukainen infopalkki takakannen alaosassa. Kansiehdotuksissa käyttämäni luokkakuva oli jokaisessa versiossa taas väliaikainen.

Ensimmäiseen kansiehdotukseen (kuva 20 sivu 38) vein luonnosta eteenpäin. Asiakas ei pitänyt ensimmäisen luonnoksen havukäpy elementeistä, joten poistin ne kokonaan. Lopputulos olikin hieman minimalistisempi ja siistimpi. Kustantajan ehdotuksesta muutin pinkin sävyä myös enemmän violetin suuntaan, niin sanotusti vähän sukupuolinneutraalimmaksi.

Kuva 20. Ensimmäinen kansiehdotus (Mustola 2020)

Toiseen kansiehdotukseen innostuin kokeilemaan kokonaan toista väriä. Päädyin keltaiseen, koska se yhdistetään kultaan. Kulta värinä antaa arvokkaan ja kalliin tunteen. Onhan sata vuotta arvostettava luku ja mielestäni kulta sopisi hyvin sitä ilmentämään. Tässäkin kannessa harkitsin folioinnin ehdottamista keltaisiin elementteihin, sillä silloin mielikuva kullasta konkretisoituisi katsojallekin.

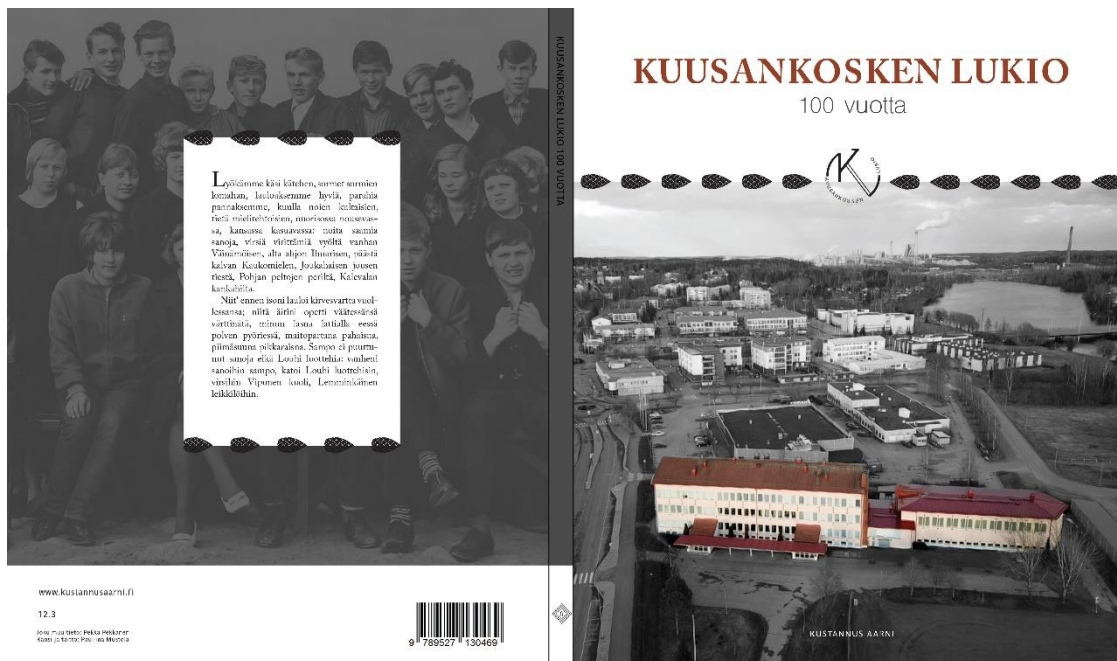

Kuva 21. Toinen kansiehdotus (Mustola 2020)

Kolmannessa kansiehdotuksessa (kuva 22 sivu 39) otin käpyaiheen uudelleen käyttööni Kuusankosken vaakunasta. Otin vaakunasta inspiroituneena hyvin

yksinkertaistetun muotoilun käpyyn ja käytin sitä kuvituksellisena elementtinä kannessa valokuvan kontrastiksi.

Lisätäkseen mielenkiintoa tähän kansiversioon, muokkasin valokuvaa niin, että lukiorakennus oli värillinen, mutta muu kuvassa mustavalkoista. Näin halusin korostaa kannessa itse lukiota, joka on kuitenkin koko kirjan ydin. Otsikkoon otin värin lukiorakennuksesta, se auttoi sitomaan kannen yläosan sen alaosaan ja luomaan yhtenäisyyden tunnetta. Tämä kansiversio osoittautui lopulta omaksi suosikikseni kaikista kolmesta.

Kuva 22. Kolmas kansiehdotus (Mustola 2020)

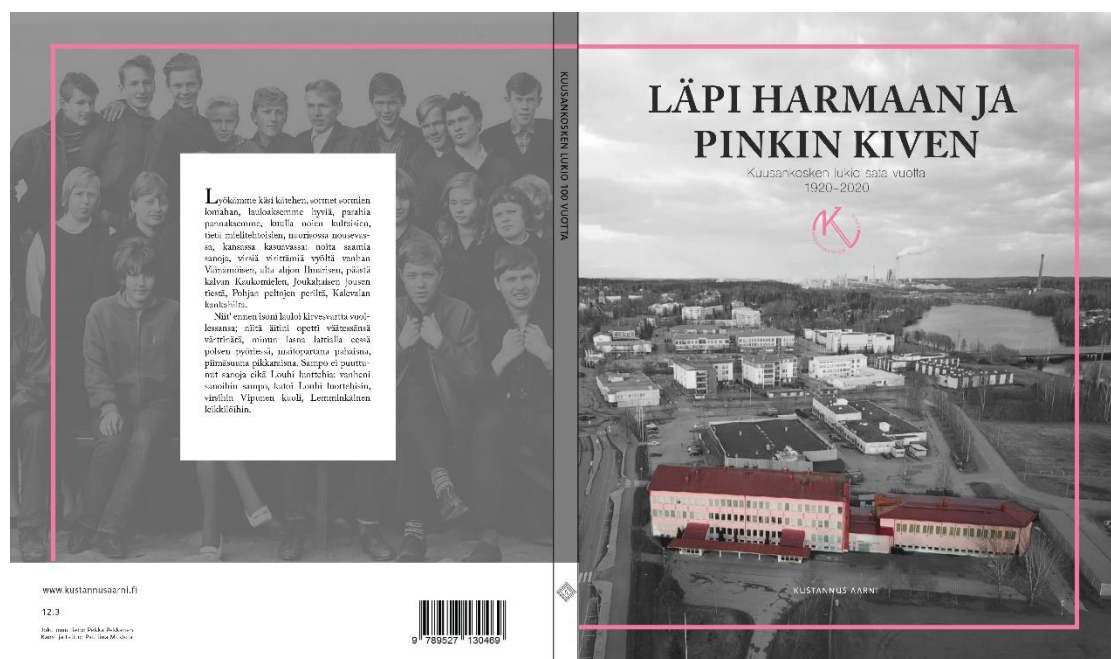
Seuraavassa palaverissa haluttu suunta alkoi konkretisoitua. Toinen kansiehdotus keltaisine elementteineen hylättiin asiakkaan johdosta kokonaan. Jäljelle jäi siis ensimmäinen ja kolmas kansiehdotus, joihin haluttiin muutama muutos ja hiomista.

Seuraavaksi tiedossa oli myös itse historiikin nimen miettiminen. Nimivaihtoehtoja oli käytettävissä useita lukion värikkään ja monimutkaisen historian vuoksi, eikä selkeää päätöstä saatu aikaan edes pitkän yhteisen pohdinnan ja ideoimisen jälkeen. Jotkin nimiehdotuksista olivat hyvinkin pitkiä ja ymmärsin heti, etteivät ne näyttäisi hyvältä kannessa. Lopulta asiakas antoi minulle hyvin paljon vapautta nimen valitsemisen kanssa.

6.3 Suunnittelun loppuvaiheet

Pitkän pohdiskelun ja yhteisten keskustelujen pohjalta päädyin käyttämään seuraavissa kansiehdotuksissani nimeä ”Läpi harmaan ja pinkin kiven – Kuusankosken lukio 100 vuotta”. Se oli mielestäni vaihtoehdoista iskevin, visuaalisesti toimivin ja eniten mielenkiintoa herättävin.

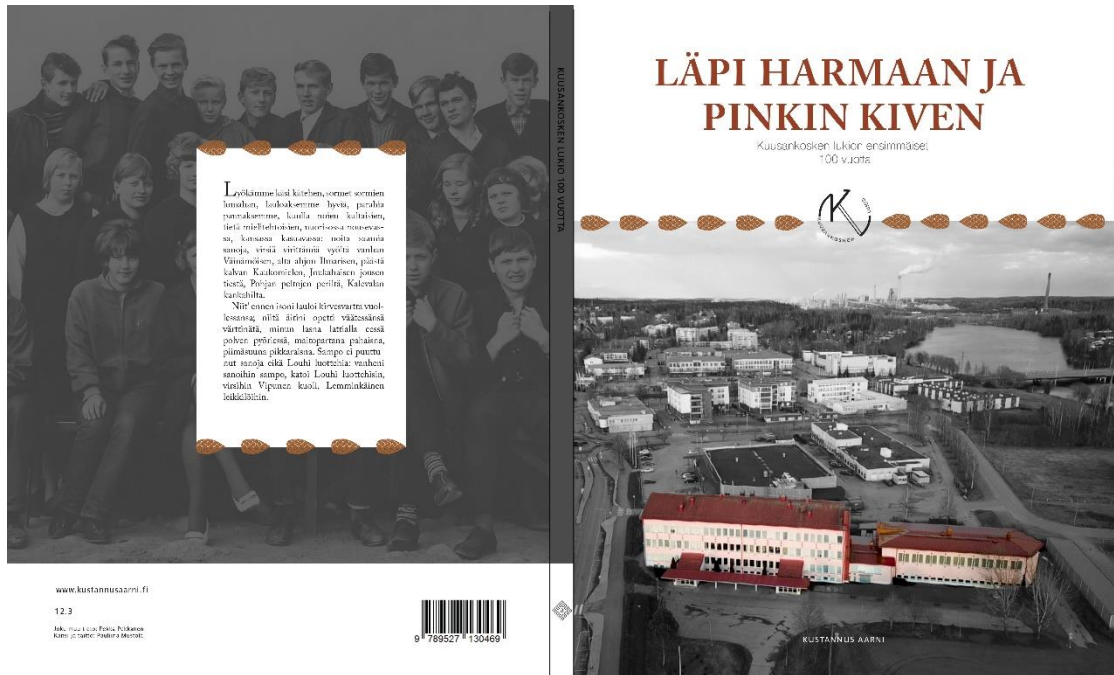
Ensimmäiseen kansivaihtoehtooni kokeilin asiakkaan ehdotuksesta kokomustavalkoisen valokuvan sijasta versiota, jossa lukiorakennus oli värikäs ja muu mustavalkoista. Vaihdoin myös otsikon fontin, sillä se näytti pidemmän nimen kanssa liikaa leipätekstiltä, eikä ollut enää yhtä vakuuttava.

Kuva 23. Hiottu kansivaihtoehto 1 (Mustola 2020)

Toiseen kansivaihtoehtoon vaihdoin asiakkaan toiveiden mukaan kävyt värilliseksi, jotta ne oli helpompi ymmärtää kävyiksi. Hioin myös sommittelua, sillä uusi nimi muutti asetelua jonkin verran. Hioin valokuvan värejä myös aavistuksen harmonisemmaksi.

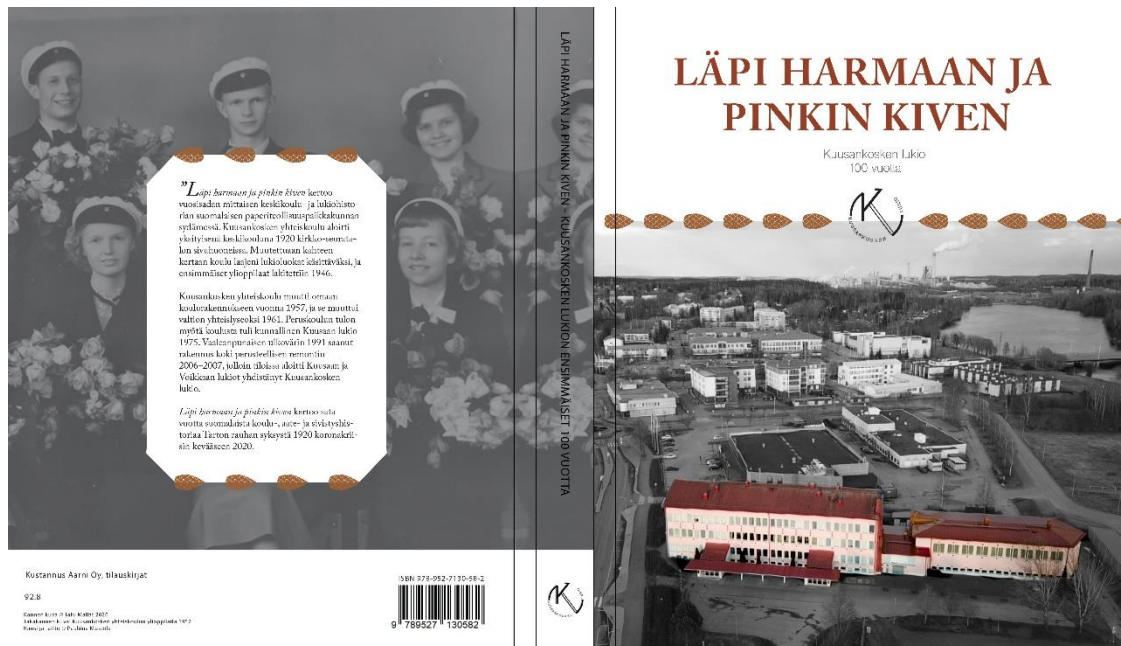
Kuva 24. Hiottu kansivaihtoehto 2 (Mustola 2020)

Historiikin nimi ja takakannen teksti, sekä luokkakuvakin eivät olleet vielä tässä versiossa lopulliset, mutta yleinen rakenne ja sommittelu alkoivat olla jo maaliviivalla. Samoin takakansiteksti on tässä versiossa edelleen väliaikaista täyttötekstiä.

Sitten oli edessä vain saada päätös siitä, kumman kannen asiakas valitsisi. Lopullinen päätös kaatui lopulta enemmän minun ja kustantajan harteille, kun asiakas ei osannut päättää. Päädymme kustantajan kanssa yksimielisesti kansivaihtoehtoon numero 2, sillä se oli meistä tasapainoisempi ja mielenkiintoisempi.

6.4 Lopputulos

Lopputuloksena näkyy kansivaihtoehto numero 2, lopullisine kuvineen ja teksteineen (kuva 25 sivu 42). Olen suhteellisen tyytyväinen lopputulokseen, vaikka se ei olekaan hienoin teokseni. Etu- ja takakansi ovat jonkin verran irrallisen näköiset toisistaan, mutta koen, etten olisi parempaan lopputulokseen päässyt niillä kuvilla, joita minulla oli käytettävissäni.

Kuva 25. Valmis kansi (Mustola 2020)

7 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS

Historiikkeja on graafisen suunnittelun näkökulmasta tutkittu jonkin verran, mutta harva näistä tutkimuksista on syventynyt nimenomaan niiden kansisuunnitteluun. Niinpä tämä tutkimus on jossain määrin uutuusarvoinen, vaikkakin se sivuaa vahvasti myös yleisesti kirjan kannen suunnittelua.

Laadullisen tutkimuksen haasteena on usein nimenomaan sen luotettavuus. Tutkimieni kansien valinta vaikuttaa ratkaisevasti tutkimuksessa saavutettuihin tuloksiin ja jos olisin valinnut toisenlaiset kannet vertailuun, olisivat päätelmänikin saattaneet olla jonkin verran erilaisia. Tästä ongelmasta on hyvä olla tietoinen ja ymmärtää, että onnistunutta historiikin kantta voi määritellä tilannekohtaisesti hyvin monenlaiset tekijät.

Oman pohdinnan luotettavuus on aina suhteellista ja sitä on haastavaa yrittää arvioida ulkopuolisen näkökulmasta. Yritin kuitenkin perustella produktiossa tehtyjä valintoja asiakkaan toiveiden, toimeksiantajan neuvojen ja oman tietämykseni pohjalta.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Keskeisenä tutkimuskysymyksenä opinnäytetyössäni oli: *Miten suunnitella toimiva kansi Kuusankosken Lukion 100 -vuotishistoriikille?* ja alakysymyksinä: *Mitä erityispiirteitä historiikin kannella on verrattuna muihin kirjoihin?* ja: *Miten kirjan lajityypin saa näkymään kannessa?*

Päätutkimuskysymykseni ei ollut täysin yksiselitteinen, sillä sitä määritti hyvin paljon asiakkaan toiveet ja myös kustantajan mielipide. Siitä huolimatta koin, että sain ratkaistua pääkysymykseni tutkimuksen ja alakysymyksiä avulla.

Oivalsin tutkimuksessani, että historiikkien kansien tärkein peruselementti on ilmaista selkeästi, mikä sen aihe on. Jo nopealla vilkaisulla pitää ymmärtää, mistä paikasta, henkilöstä tai yhteisöstä kyseinen historiikki kertoo. Se on myös kyseisen lajityypin erityispiirre, joka erottaa sen esimerkiksi kaunokirjallisten kirjojen kansista. Mielestäni onnistuin tässä hyvin omassa kansisuunnittelussani.

Historiikin kannet eroavat muiden kirjojen kansista sillä tavalla, että ne ovat harvoin kuvituspainotteisia tai viitteellisiä. Räikeä ja yllirunsa värien käyttö on myös harvinaista. Historiikit ovat tunnelmaltaan aina jollain tasolla arvokkaita ja hillittyjä, ne pyrkivät olemaan selkeitä ja suoraviivaisia.

Kirjan lajityypin taas saa näkymään kannessa hyvin yksinkertaisilla keinoilla. Jos kirja kertoo vaikka panssariautoissa, panssariauto tulee näyttää kannessa jossain muodossa. Varsinkin tietokirjojen parissa aihe on helposti löydettävissä.

Kaunokirjallisten teosten parissa vastaus on jokseenkin erilainen. Niissä usein tunnelma ja mielenkiinnon herättäminen ovat suoraviivaisuutta tärkeämpiä, eikä kannen tarvitse olla erityisen selkeä. Toki kaunokirjallisissa kirjoissakin on tärkeää, että siinä on elementtejä, jotka voi perustella kirjan sisällöllä. On siis hyvä olla perillä siitä, minkä lajityypin kirjan kantta on suunnittelemassa, ennen kuin aloittaa suunnittelutyön.

9 POHDINTA

Tutkimuksen kautta sain selkeän käsityksen historiikista kirjana ja sen visuaalisuuden tärkeimmistä yleispiirteistä. Oli myös mielenkiintoista tutkia aihetta, josta ei ollut kovin paljoa tutkimusmateriaalia ennestään. Opin vertailevan tutkimuksen kautta, mitkä ovat tietokirjojen ja kaunokirjojen kansien suurimmat sisällölliset erot.

Lehtonen (2004) kirjoittaa, että tietokirjojen kannet riippuvat niiden aihepiiristä ja kohderyhmästä ja että usein tämän alan kirjoihin onkin helppoa löytää sen kanteen sopivat elementit. Tämä pätee tutkimuksessani: minun oli helppo löytää elementit, joita halusin käyttää kansisuunnittelussani. Toki osa näistä oli jo valmiiksi asiakkaan ehdottamia.

Vaikka minulla olikin aluksi selvä visio kannesta, en loppujen lopuksi seurannutkaan sitä loppuun asti. Alkuperäisestä vaaleanpunaisen värin sijasta ajauduinkin neutraaleihin ruskean sävyihin, mutta tuo vaaleanpunainen näkyikin paremmin sitten kirjan sisätaitossa. Tämä kertoo myös työskentelytavoistani, jotka ovat enemmän ”kokeile ja oivalla tehdessäsi”, kuin ”suunnittele ja tee loppuun”.

Yhteistyö asiakkaan kanssa oli välillä hyvinkin hidasta ja jouduin usein odottelemaan, että sain kommentteja ja päätöksiä, ennen kuin pääsin jatkamaan produktiotani. Joskus päätös kaatui jopa omille harteilleni, kun asiakas ei itse osannut valita esimerkiksi lopullista kirjan nimeä tai kansivaihtoehtoa, jota lähteä viimeistelemään. Kustantajan laatima aikataulu venyi ja paukkui liitoksis-taan, mutta minulle tämä ei ollut missään vaiheessa ongelma, sillä produktion aikataulu alkoi opinnäytetyötä huomattavasti aikaisemmin ja antoi siis armoa produktion viivästymiselle.

LÄHTEET

Adams, S. 2017. The Designer's Dictionary of Colour. New York: ABRAMS.

Anttila, P. 2000. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta. Hamina: Akatiimi Oy.

Anttila, T. 2011. Kuinka kirjoitan historiikin. Historiikki Punaisen Ristin Mäntän osastolle. Tampereen ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/30302/Anttila_Tuomas.pdf?sequence=2 [viitattu 26.8.2020].

Alapuro, R & Arminen, I. 2004. Vertailevan tutkimuksen ulottuvuuksia. 1. painos. Vantaa: Dark Oy.

Cherry, K. 2019a. Verywell mind. Color Psychology: Does It Affect How You Feel. How Colors Impact Moods, Feelings, and Behaviors. Saatavissa: <https://www.verywellmind.com/color-psychology-2795824> [viitattu 14.9.2020].

Katajala, K. 1990. Historiikinkirjoittajan opas. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Koukkunen, K. 2014. Onko historia unohdettu? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kielikello.fi/-/onko-historia-unohdettu-> [viitattu 24.8.2020].

Kustannus Aarni.fi. 2020. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kustannusaarni.fi> [viitattu 23.8.2020].

Kuusankosken lukio. 2020. Tietoa lukiosta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://peda.net/kouvola/kl/kuusankosken-lukio/tietoa-lukiosta> [viitattu 23.8.2020].

Lehtonen, A. 2004. Kirjatypografia. Tampere: Suomen kustannusyhdistys Vastapaino.

Rihlama, S. 1997. Värioppi. 6. uusittu painos. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Routio, P. 2007. Vertailu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www2.uiah.fi/projects/metodi/072.htm> [viitattu 25.8.2020].

Suomisanakirja. 2020. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.suomisanakirja.fi/historiikki> [viitattu 22.8.2020].

Varto, J. 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä.

KUVALUETTELO

Kuva 1. Käsitekartta. Mustola, P. 2020.

Kuva 2. Viitekehys. Mustola, P. 2020.

Kuva 3. Neidon kyynel ja muita tarinoita Olavinlinnasta. Rautiainen, M. Kustannus Aarni. 2015.

Kuva 4. Neidon kyynel ja muita tarinoita Olavinlinnasta. Rautiainen, M. Kustannus Aarni. 2015.

Kuva 5. Yhteiskoulusta lukioksi 1920–2000. Kuusankosken kaupunki. 2000.

Kuva 6. Yhteiskoulusta lukioksi 1920–2000. Kuusankosken kaupunki. 2000.

Kuva 7. Laulu kantaa aikain taa, Turun NMKY:n mieskuoro naskalit 1919–2019. Turun NMKY ry:n mieskuoro naskalit. 2019.

Kuva 8. Ylijohdon reservi, suomalainen panssaritekniikan vuosisata. Jouko, P. Edita publishing oy. 2019.

Kuva 9. Ylijohdon reservi, suomalainen panssaritekniikan vuosisata. Jouko, P. Edita publishing oy. 2019.

Kuva 10. Ihmisen kuoressa. Hiltunen, S. WSOY. 2018.

Kuva 11. Ihmisen kuoressa. Hiltunen, S. WSOY. 2018.

Kuva 12. Soturi Matiaksen miekka. Jacques, B. Otava. 1998.

Kuva 13. Soturi Matiaksen miekka. Jacques, B. Otava. 1998.

Kuva 14. Pieni kirja pahuudesta. Heberlein, A. Atena kustannus. 2011.

Kuva 15. Pieni kirja pahuudesta. Heberlein, A. Atena kustannus. 2011.

Kuva 16. Brändin suoja. Innanen, A ja Jäske, J. Edita publishing oy. 2014.

Kuva 17. Brändin suoja. Innanen, A ja Jäske, J. Edita publishing oy. 2014.

Kuva 18. Ensimmäinen kansiluonnos. Mustola, P. 2020.

Kuva 19. Kuusankosken vaakuna. Eriksson, O. 1951. Saatavissa: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3b/kuusankoski.vaakuna.svg/800px-kuusankoski.vaakuna.svg.png> [viitattu 22.4.2020].

Kuva 20. Ensimmäinen kansiehdotus. Mustola, P. 2020.

Kuva 21. Toinen kansiehdotus. Mustola, P. 2020.

Kuva 22. Kolmas kansiehdotus. Mustola, P. 2020.

kuva 23. Hiottu kansivaihtoehto 1. Mustola, P. 2020.

Kuva 24. Hiottu kansivaihtoehto 2. Mustola, P. 2020.

Kuva 25. Valmis kansi. Mustola, P. 2020.

LIITE 1

Valmis kansi

